

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Felévre — — 6 korona.	Megjelenik	SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.	minden vasárnap.	Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Az iszákosság és beszámithatóság.

— Tanulmány. —

Dr. H. Hoppe után a szerző engedélyével közléteszi
Raschel Lambert, osondőrőhadnagy.

Dr. Haas Gross nagyevű büntetőjogász és egyetemi tanár «Archiv stb.» című folyóiratában jelent meg az alábbi nagyértékű közlemény, melyet, miután a büntetések beszámithatóságának kérdésével a csendőrségnek is foglalkoznia kell, a megismertetésre kiválóan érdemesnek tartottam:

Az ittasság és az ittasság előidézte büncselekmények megítélése körül széles körökben még oly bizonytalanság és annyi ferde nézet uralkodik, hogy kívánatosnak mutatkozik az alkobolkérdésnek eme tulajdonképpen legfontosabb részét behatóan részletezni és megvitatni.

Manapság — különösen az alkoholelles körökben — gyakran hangoztatják, hogy az ittasságot nem volna szabad — mint az a leggyakrabban előfordul — enyhítő körülménynek tekinteni, hanem éppen ellenkezőleg azt kívánják, hogy oly hüncselekmények, melyek ittasság következtében követték el, szigorubbán fenyíttessenek, hogy ez által a leittasodás és az ennek hatás alatt elkövetett durva hüncselekmények erőlyesen megátoltassanak.

Ez a felfogás még az ókorból maradt reánk s minden időkhöz akadtak buzgó bajnokai, a kik törvénytáblákra is rótták eme meggyőződésüket. A görög miletosi Pittakus például oly törvényt hozott, mely szerint mindazok, kik ittas állapotban büncselekményt követtek el, kétszeresen büntöztettek.

Aristoteles és Quintilianus minden, az ittasság folytán elkövetett büncselekmény megtorlásául súlyosabb, illetőleg kétszeres büntetést követeltek és pedig egyet az ittasságért, másikat a hüncselekményért. I. Ferenc francia királynak az 1536. évben hozott törvénye elrendeli: «Hogyha iszákosok ittasság vagy bortól eredt háumor következtében büntetendő cselekmény elkövetésére ragadtatnák magukat, akkor nékik az ittasság miatt semmi szín alatt meg ne bocsáttassék, ellenben vegyék el méltó büntetésüket úgy az elkövetett hüncselekményért, valamiképpen az ittasságért is.»

A régi angol törvények szintén szigorubbán büntözték az ittas állapotban elkövetett büncselekményeket,

mint a józan állapotban, hidégvérrel elkövetettek. Ezzel szemben már a középkorban észlelhetők oly felfogások és rendelkezések, melyek az «önhibából szerzett» ittasságot, mint ilyent, igen, azonban az abban elkövetett cselekményt büntetetlen nem óhajtják s az akkori időkhöz, különösen Itáliában, Portugáliában, Németországban, Hollandiában az «ebrius punitur non propter delictum sed propter ebrietatem» (az ittas lakoljon az ittasságért, ne pedig az elkövetett cselekményért) elve szerint történt a bíraskodás, míg viszont más országokban mint enyhítő körülményt kezdték az ittasságot tekinteni.

Igy például Theodosius, Arcadius és Honorius császárok oly értelmű törvényt hoztak, hogy az ittas állapotban elkövetett felségsértés ne büntetessék, hanem örültségnek tekintessék.

Marcianus szintén általános enyhítő körülménynek hirdette az ittasságot.

A modern büntetőtörvények hol az egyik, hol a másik álláspontot fogadják el, vagy — mint az például a német büntetőtörvénynél megvan — egyáltalában nem veszik tekintetbe az ittasságot, a mely azután a beszámithatóság általános meghatározásánál, illetőleg a büntetés enyhítésénél jön mérlegelés alá. Oly esetekben természetesen, a midőn a tettes a tett elkövetése céljából ittasodott le, az ittasság egyáltalában nem jön számításba, sőt például az orosz törvény ily esetekben az elkövetett cselekményre kiszabható legmagasabb büntetés kiszabását írja elő. Sokszor hallani, hogy «az enyhítő okok gyűjtése céljából való leittasodás» a bíróságokat gyakran túlságosan enyhe büntetésre készíti. Ez azonban téves állítás, mert nem találni olyan bírót, a ki abban az esetben, a mikor bebizonyítatik, vagy csak alaposan gyanítatik, hogy a tettes abból a célból ittas le magát, hogy magába hitorságot öntsön, vagy «enyhítő körülményt szorozzon»: az ittasságot enyhítő körülménynek tekintse.

Ellenkezőleg; a tapasztalat azt mutatja, hogy az eljáró bíró igen gyakran hajlandó feltételezni a tettesről, hogy az készakarva ittasodott meg, hogy több bátorsága legyen a cselekmény elkövetéséhez, vagy enyhítő körülményt biztosítson magának.

Mindazonáltal ezek az esetek a valóságban nap-nap mellett természetesen előforduló ittassági esetekkel

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes előszoftom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertész-mestere. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszor, hár, stb., míg **Reményi** legújabb képes katalógusát át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

szemben és a melyek az alkohol természetszerű folyamánként büncselekmények elkövetését vonják maguk után, igen ritkák, vagy legalább is ritkábbak, mint azt a közönség és a bírák rendszerint hiszik.

Hangsúlyozni kívánom, hogy az ittas egyén — ha csak nem az eszméletlenségig ittas — képes még tervezni és a tervezett cselekményt végrehajtani. Hiszen csak azt a sok allotriát kell felemlítenem, a mely ittas fővel terveztetik és a legtöbbször — fájdalom — tervszerűen végre is hajtatik. Ez a látszólagosan tervszerű cselekvés még korántsem képezi jelét a beszámíthatóságnak, mert hiszen számos elmebajos tervszerűen, sőt gyakran tervszerűbben cselekszik, mint az ittas; hány szokási kísérlet a tébolydából és egyéb előre kieszelt erőszakosság bizonyítja ezt. Éppen az ily esetek mutatják, hogy a tervszerű cselekvőképesség, sőt a cselekmény következményeiről és büntetethetőségéről való tudomás még korántsem feltétlenül döntő bizonyítékok a beszámíthatóság elbírálásánál.

A beszámíthatóságnál megköveteljük, hogy a tettes minden kéros behatásoktól ment legyen, valamint azt is, hogy teljesen eszméletén és oly állapotban legyen, hogy a helyzetet helyesen és minden beteges képzelődéstől menten felfoghasa.

Most már az a kérdés, hogy megvannak-e a beszámíthatóságnak eme feltételei a részeg embernél?

Ennek a kérdésnek a meghatározásához nemcsak az ittas egyéneknek pontos klinikai megfigyelése szükséges, hanem szükséges általában az alkoholnak az agy működésére való hatását is tüzetesen ismerni. Egyes tudósok állítása szerint már a csekély mértékben élvezett alkohol is két irányban hat kártékonyan az agyműködésre. Egyrészt csökkenti az ész munkaképességét, megnehezíti és elrontja a külső benyomások felfogását és feldolgozását, befolyásolja azok tagozását és a helyes gondolatok kapcsolását és így elhomályosítja a belátást és ítélőképességet. Másrészt megkönnyíti az alkohol az erőszakos akaratnyilvánulást, fokozza a lelki felindulásokat és az arra való behatásokat. E szerint éppen mindazokat a szellemi tulajdonságokat befolyásolja, a melyek a beszámíthatóságnak első feltételei. E tulajdonságok ittaság esetén annyira megzavartatnak, hogy az egész egyéniség elváltozottnak látszik. Legtöbb emberre nem lehet ráismerni, a mikor ittas. A lelki működés nagyon laza, vagy éppen semmi összefüggésben nem áll az öntudattal; a személy tulajdonképpen akarata nem jut érvényre, hanem egy, a személyhez teljesen idegen akarat nyilvánul meg benne, a mely azután a mámorral egyidejűleg eltűnik. Hogy az az ember, a ki az alkohol hatása alatt áll, a valóságban más, mint a józan, hogy az egy más ember, mint az, a ki azután az előbbi énjének cselekményeért a feygebázba kerül: ezeket a tényeket a legjobban azok ismerik, a kik embertársaikat erkölestelen bűnös vagy ostoba cselekmények elkö-

vetésére csábítják s ezen szándékukban, mint kitünően bevált segítő eszközöz, a legtöbb esetben az alkoholhoz fordulnak. (Prof. Bleuler).

Egyébiránt az átmenet a szellemi működés befolyásoltságától (felhevülés, csekély mámor) a működés észrevehető zavartságáig (mámor) és annak teljes megszűnéséig (teljes ittaság, teljes eszméletlenség) nem rohamos rendszerint oly lassan terjed, hogy az illető személy rendszerint észre sem veszi. Sok függ egyébként attól, hogy mily idő alatt fogyasztatott el az ital, továbbá számos egyéni tulajdonságtól, mint pl. az egyén ellenálló képessége, közérzete, tápláltsága, lelki hangulata, stb.-től is.

Nem mérvadó tehát az élvezett alkohol mennyisége az ittaság fokának elbírálásánál. Nevezetesen nem szabad az elfogyasztott alkohol csekélységéből arra következtetnünk, — miként az igen gyakran előfordul — hogy az illető nem lehetett ittas, míg viszont mindenkor hajlandók vagyunk egy nagymennyiségű alkohol elfogyasztásából nagyfokú ittaságra következtetni, pedig nagyon sokszor csalódunk. A külső viselkedés még korántsem nyújt biztos mértéket az ittaság fokának megállapításához. Vannak — orvosi megfigyelések szerint — oly ittasági állapotok, melyeknél a szellemi működés erősen korlátozva van, a nélkül, hogy erősebb mozgási korlátoltság (mint hebegés, csuklás, tántorgó lépés, bizonytalan mozdulatok) vagy különösebb magatartás volna észlelhető; másrészt ily tünetek már a mámor kezdődő állapotában is jelentkezhetnek.

A hol már most ezek a tünetek erősebben fellépnek, ott nagyobbfokú mámorra, vagyis mélyebb lelki zavarra lehet következtetnünk. A mi végül a harmadik ismeretű jelt — az ittas állapotban történt eseményekre való visszaemlékezést — illeti, az sem teljesen megbízható, mert az emlékező tehetség bizonyos körülmények között még nagyobbfokú ittaságnál is működik, viszont vannak esetek, a mikor az emlékező tehetség már az egész könnyű mámorál is gyakran hiányos és elmosódott, sőt néha teljesen felmondja a szolgálatot. Ez a körülmény abban lelki magyarázatát, hogy az ittas egyénnél a lelki benyomások nem lépnek szoros összeköttetésbe az öntudattal, ugyanazért nem maradandók és így vissza sem adhatók; nem tudjuk többé, hogy mit beszélünk és mit cselekszünk s ugyanezért később csak homályosan — néha pedig egyáltalában nem — emlékszünk a történetekre. Az emlékező tehetségnek bizonyos időre illetén módon való elvesztése vagy elhomályosulása (amnesia) az öntudat megzavarása mellett bizonyít, míg viszont nem czáfolja meg az előbbi állítást ennek a jelenségnek a hiánya. A mikor tehát az emlékező tehetség elvesztése vagy elhomályosulása megállapított vagy legalább is valószínű, ott a beszámíthatóság ki van zárva.

De nem csak az öntudatra, hanem az akaratnyilvá-

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerrek, egyszerűtől a legdrágábig, ugy kézzpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művészeti Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Drury tengernagy, Drachsel tábornok és Faber angol főkonzuł a hajóraj tisztikarával az Adamich-mólón.

Drury tengernagy szemlét tart a díszszázad fölött.

Az angol Földközi-tengeri hajóraj látogatása Fiumében.

nulásra is zavarólag hat az alkohol s az ittasság következtében elkövetett cselekményeknél ez utóbbi nagyobb jelentőséggel is bír az előbbinél. Az ittas egyén cselekményei úgyszólván egy ellenállhatatlan benső indulattól szingalmazott tények, a melyek sem előrelátás által fékezve, sem megfontolás által feltartóztatva és megakadályozva nem lesznek s elkövetésüknél az öntudat elhomályosulása még kedvezően hat. Az ittas ember basonlit a löporos bordóhoz; egy szikra eleget, hogy felrobbanjon. (Vége kör.)

Erkölcös élet a boldogulás alapja.

Irta: Ikarus.

(Vége).

Minden csendőrként rendezze anyagi viszonyait, és ismert jövedelmét akként ossza be kiadásainak sorrendjében, hogy a könnyelmű adósságcsinálást elkerülhesse. Kerülje a cél- és ok nélküli kiadásokat és arra törekedjék, hogy fizetéséből egy bizonyos nélkülözhető részt megtakarítbasson, esetleg takarékpénztárba helyezbessen, hogy akár szolgálati, akár más viszonyok következtében előforduló rendkívüli kiadásaira mindig legyen fedezete.

Ha pedig ennek daczára, valamely elkerülhetetlen magán- vagy családi körülmények következtében — mint az előbb is említettett — mégis kölcsön felvételére szorulna, tárja fel helyzetét és az azt előidézett okokat őrsparancsnoka esetleg tiszti előjárója előtt, hogy kérdőre vonatása esetén, az adósságcsinálást előidézett kényszerhelyzetét bármikor is kételyt kizárólag igazolhassa; a felvett kölcsönt pedig s megállapított határidőre visszafizetni törekedjék. Ezzel úgy egyéni, mint csendőri tekintélyét óvja meg és boldogulását is előmozdítja, mert belátja mindenki, hogy a kölcsön felvételénél károsítási szándék nem vezette.

Mintán pedig a könnyelmű adósságcsinálás által nemcsak az illető egyén, hanem a bajtársak és a testület tekintélye is veszélyeztetve van, úgy az őrsparancsnoknak, mint a bajtársaknak szigorú kötelessége odabatni, hogy ez a legénység között elő ne forduljon. Ha pedig mégis előfordulna, kötelességét bárki is csak akkor teljesíti becsületesen, ha ezt az illetékes őrsparancsnoknak, esetleg a tiszti előjárónak nyíltan azonnal bejelenti, hogy így az illető fokozottabb megfigyelés alá vétethessék és nagyobb összegű adósságokba való keveredéstől megóvassék.

Mint hogy pedig az őrsparancsnoknak jogában áll a csekélyebb jelentőségű rendellenességeket saját hatáskörében is elintézni, ennél fogva a csak pár koronából álló és az illetőnek még első ilyen adósságáról jelentést sem kell tennie felsőbb helyre, hanem annak le-törlesztésére ő maga serkentse alárendeltjét, de nyilvánosan a kiballgatáson és a többiek tudtával, nehogy bármikor is elhallgatásnak minősíthessék ez az eljárása, ha felsőbb helyen szóba kerülne a dolog. Arra pedig szigorúan figyeljen, hogy az illető az adósságát vissza is fizesse.

Ha azonban a bitelezett összeg nagyobb, vagy ha az illető az adósságcsinálásba ismételtelen visszacsúszott, erről már felsőbb helyre kell jelentést tennie. Ilyen eljárás mellett kettős célt ér el minden őrsparancsnok. Egyrészt mentve van attól, hogy eme erkölcsi hibá kidarólása esetén nemtörődomséggel vádoltatbassék, más-

részt a figyelemmel kísért alárendeltje óvakodik újabb adósságokba keveredni.

Másik és a csendőrré nézve nagyon lealázó következménye az iszákosságnak és kártyázásnak: a rossz társaságba való keveredés. Ez annyira önként való következménye a két előbbinek, hogy iszákos és kártyás egyén rossz társaság nélkül el sem képzelhető. Pedig itt már nemcsak a felsőbbség általi kifogásnak és felelősségre vonásnak teszi ki magát, hanem a polgári társadalom elítélő megalázásának is.

„Embert barátjáról, madarat tolláról” szokás megismerni. És a társadalom ebben a tekintetben a csendőrről sem tesz kivételt. Sőt éppen vele szemben nem tesz, mert elvárja, hogy egy ilyen fontos közszolgálatban álló egyén hozzá nem illő barátkozások által állás tekintélyét és szolgálati megbízhatóságát nem veszélyezteti.

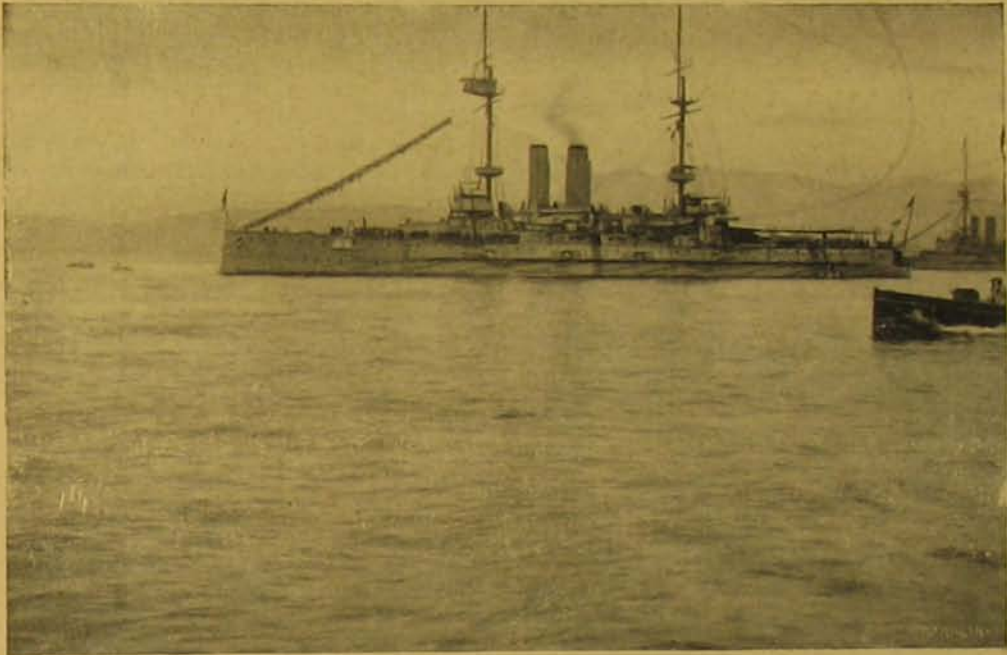
Azt, hogy a csendőr polgári vagy más egyénnel barátkozzék, vagy hogy azok egyikével-másikával bizalmasabb barátságot kössön, senki sem tiltja meg neki. Baráti bizalmasodást azonban csak olyan egyéntől fogadjon el s viszont ő is csak oly egyént ajándékozzon meg bizalmával, a kiről tudja, hogy később sem kell magát amiatt szégyelnie és szolgálati tevékenységére sem lesz káros befolyással. A korcsmái mulatozások alkalmával való barátságkötés pedig már azért sem ajánlatos, mert a csendőr sok esetben teljesen ismeretlen egyénnel kerül össze, és pár pillanatnyi ismeretség után s italos fővel nem képes értékelni, vajjon az illető bizalmasodóval érdemes-e barátságot vagy csak ismeretséget is kötni.

De meg az ilyen ismeretség és barátkozás, a szolgálati tevékenységre is bénítólag hathat. Nemcsak azért, mert ezek által újabb és újabb összejövetelekre és találkozásokra ösztönöztetvén, az azokon való megjelenés által értéktelen és az egészségre is károsan bató — legtöbbször éjjeli — időpazarlásra vetemedik, hanem azért is, mert az ezek között való felesleges költsékezés által anyagilag is károsodik.

Hogy te bát mindezeket elkerülhesse, óvakodjék meg gondolatlanul ismeretségeket kötni és barátokat szerezni. Figyelje meg e tekintetben tapasztalt, előnyös viselkedésű és úgy az előjárók mint mások által becsült bajtársait; kérje ki azok véleményét; kerülje a rossz hírű korcsmákat és hasonló helyiségeket, hogy így erkölcsös, tisztességes viselkedés, megnyerő modor, tapintatosság és szolid magatartás mellett, a tisztességes polgárok bizalmát és becsülését elnyervén, azok, esetleg családjaik körében magának tisztességes szórakozást biztosíthasson.

Hogy pedig ezt minden csendőr és mindenütt elérhesse, szükséges, hogy ily irányú törekvéseiben támogattassék. Az őrsparancsnok és a bajtársak kötelessége tehát, hogy eme követelményeket a saját és a testület tekintélyének fentartása érdekében szem előtt tartván, az őrsre beosztott vagy áthelyezett bajtársukat oktassák, vezessék és támogassák; tisztességes polgári egyénnel, esetleg családokkal megismertessék, hogy szórakozásra nyert idejét ekként tisztességes társaságban tölthesse s a rossz társaságba való keveredést elkerülhesse, a testületnek és a társadalomnak is bizonyos tagja lehessen és pályáján boldogulbasson.

Az a csendőr, a ki a felsorolt erkölcsi hibákat kerüli s ekként úgy szolgálatban mint szolgálaton kívüli

Angol csatahajó.

Drury tengernagy megérkezése az Adawich-mólóra.

Az angol Főll. tengeri-hajóraj látogatása Flumóban.

magatartásában megbízható és hasznalható; ényeri minden rendű és rangu előjárói becsülését, és ennek alapján előmenetele és boldogulása nemcsak itt a csendőrségi testületben, de ilyen minősítéssel még polgári testületekben és intézményekben is — bizonyos. Ellenkező esetben pedig sem itt, sem ott nem boldogulhat,

Megdönthetetlen tehát az az állítás, hogy csak erkölcsös élet a boldogulás alapja.

A gonosztevők albuma.

Irla: Vándor Zsigmond.

Egy amerikai lapban érdekes birt olvastam a béten. Ifjabb Jenkins Frank, a williamsburgi vagyombukott bank volt elnöke, a kit büns manipulációk gyanuja miatt letartóztattak és a ki vagy két hónapig vizsgálati fogságban is volt, szabadonbocsátása után pert indított Kühne Ágost brooklyni detektívönök ellen, mert ez fogságában lefényképezte őt és képével a gonosztevők albumát gazdagította. A Supreme Court el is ítélte a detektívönököt 30 napi elzárásra és 250 dollár pénzbírságra.

Ez az ítélet oly kérdést vet felszínre, a melyre nálunk jóformán még gondolni sem szokás. Vajjon szabad-e egy embert, a kit még csak a büntett gyanuja terbel, lefényképeztetni oly célból, hogy képe mása a rendőrség avagy csendőrség fekete könyvébe kerüljön?

Egyes államokban, a hol a legszélsőbb személyes szabadságot korlátlan tiszteletben részesítik, már a törvényhozás elé is került ez a kérdés. Ha jól emlékezünk, Új-Zeeland parlamentjében tették legelőször szavá a közbiztonság őreinek ezt a visszaélést. Nemrégiben pedig Washingtonban Grady szenator törvényjavaslatot is dolgozott ki, a mely kimondja, hogy a letartóztatott embert csak akkor szabad lefényképezni, ha jogérvényesen el is ítéltetett már; a ki pedig ez ellen vét, büntetést követ el, a melyet hat hótól egy esztendeig tartó fogság büntetéssel sújtanak. A törvényjavaslat meg eddig nem került tárgyalás alá és további sorsáról nincsen tudomásunk.

Kétségtelen, hogy a fentemlített ítélet, valamint az itt-ott felbukkanó kísérletek, a melyek reformot sürgetnek e téren, érdekes témát adnak a kriminalisztikával foglalkozók kezébe, a melyel érdemes is behatóbban foglalkozni.

Legelső sorban is azt a kérdést kellene eldönteni, van-e szabad akarat? S itt egyszerre gát elé kerülünk. Mert hiszen éppen napjainkban folyik nagyban a deterministák és indeterministák közti harc. S ha mérlegre helyezzük az egymással ellentétben álló véleményeket, úgy tartjuk, a determinista nézet győzedelmeskedne. Vagyis az a felfogás, a mely szerint az ember szabad akaratú csak látszólagos, mert elhatározásainkat belső okok és külső hatások, azaz egyéni természetünk, és a másfelől ható indokok igazgatják. Ha már most elfogadjuk ezt a bölcsészeti felfogást, az amerikai bíró ítéletében nem nyugodhatunk meg. Mert hiszen közönséges külső ható okról lehet csak szó a fényképezés alkalmával, a mely ellen jogosan apellálni nem lehet.

De meg kell világítanunk e kérdést a humanismus szempontjából is. Vajjon megegyezik-e korunk szellemével az, ha egy emert, a kit esetleg tévesen is, gyanúsítunk, egyszerűen a fényképező gép elé állítunk és megörökítjük képét a legdemokratikusabb intézmények egyikében; a gonosztevők albumában? Vajjon jogos-e,

hogy esetleg egzisztenciákat tegyünk tönkre egy puszta gyanu alapján és megbélyegezzünk embereket, a kik talán egyszerű rágalmazási manővernek estek áldozatul? Vajjon van-e a gyanunak akkora büntetőjogi ereje, van-e oly súlya, hogy a véges emberi ész tévedéseit kizárja? És ha nincs — pedig nincs — mily okon vindikál magának ily jogokat egy korban, a hol egy szellemóriás szavai szerint is, meg kellene kegyelmezni az apagyilkosoknak?

Ezek a kérdések mind gondolkodásra készítetnek és arra szoríthatják a kriminalistát, hogy bővebben foglalkozzék velük. A választ megadni reá nehéz lesz. Mert míg egyrészt feltétlenül bivei vagyunk a humanus bánásmódnak, másrészt nem szabad figyelmen kívül hagynunk azt sem, hogy a tulságos emberiesség sok bajnak lehet szülőanyja. Elvégre is a gonosztevők albumának haszna kiszámíthatatlan. Egyik legmegbecsülhetlenebb segítő társa a közbiztonság organumainak, számos büntett preventiv eszköze; másoknak legmegbízhatóbb detektívje. Nem is akad majd senki, a ki eltörlése mellett kardoskodnék. Csak éppen egy súlyos igazságtalansága ellen próbálnak szót emelni. Az ellen, a mikor a gyanúsított ember képre pályázik.

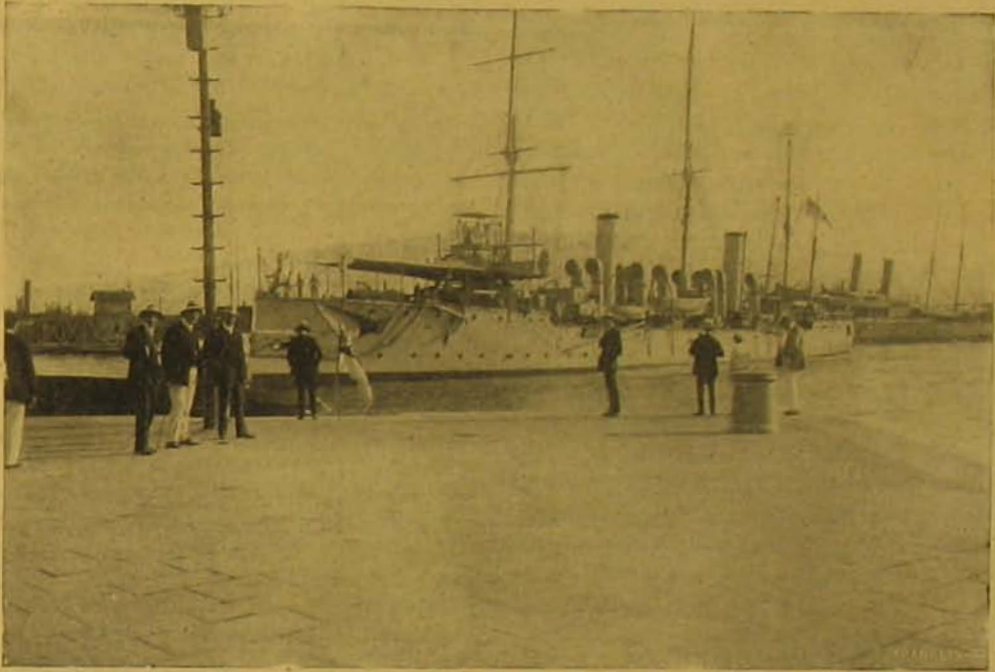
Még ha deterministák vagyunk is, és ennek következtében az emberi szabad akaratot tagadjuk, ha teljes nagyságában értékeljük a gonosztevők albumának becsét, még sem zárkozhatunk el az elől az aggodalmunk elől, hogy a gyanúsított emberrel szemben elkövetett eljárásunk nem egészen korrekt. Ugy tartjuk, az volna a helyes, ha megvárnók a mindenkori vizsgálat eredményét és ettől tennők függővé további eljárásunkat. Hiszen a jövőre nézve a törzselap mindig szolgálhat utbaigazítással.

Azután még egyet. Ha ma rányomják valakire a gyanu bélyegét és fotográfáját, esetleg ujjlenyomatát is elraktérozzák, kiméletlenül kiteszik a nagyközönség szenczióéhes kíváncsiságának is. Ha egy ellenségem sikkasztással vádol és ügyes intrikájával vádjának a valódiság látszatát is adni képes, letartóztatnak, fényképező készülék elé raknak, vizsgálati fogságba helyeznek. A napilapok rendőrségi krónikái világgá kürtölik nevemet, a melyet immár — bármily ártatlan legyek is — mocok borít. Aztán sorra jönnek a képes meg képtelen napi-meg beti lapok és bemutatják képemet, a mint ölhetett kezekkel, gallér nélkül, csak valamilyen számmal ellátva, ültem a masina előtt. Az ismerőseim esetleg félre is rakják a reprodukciót. Aztán jő a tisztázásom. Leleplezem az intrikát. És újra szabad ember vagyok, érintetlen jellemmel. Már most merjek-e még tisztességes emberek társaságába? Bátorokodjam-e egyáltalán az utcára? Nem e kell fölneem, hogy egyik-másik ember ujjal fog felém mutatni:

— Ime, ez az!

A legsürgetőbb reformnak e téren éppen ezért azt tartjuk, hogy a gyanúsított emberek ügyében óvakodni kell a publicitástól. Nem a sajtószabadság korlátozása ez, hanem humanus tett, a mellyel egzisztenciákat mentünk meg az esetleges végromlástól. Ez elől a kötelesség elől pedig senkiem zárhatja el magát.

Még eddig alig méltatott térére vittük az olvasót. Eszméket vetettünk fel, pongyola gondolatokat. Talán akadnak nálunk hivatottabbak, a kik érdemesnek tartják majd, hogy e kérdéssel bővebben foglalkozzanak.

Angol torpedó-naszád az Adamich-méló előtt.

Angol matrózok purtraszálása.

Az angol Földközi-tengeri hajóraj látogatása Flumében.

KÉPEINKHEZ.

Az angol hajóraj Fiumében.

Szinte megszoktuk már, hogy a velünk barátságos viszonyban levő nagyhatalmasságok hajórajai, övenkint egyszer-kétszer felkeresik Fiumét: egyedüli tengeri kikötőnket. Hajl másként lehetne ez a bizonyára többször volna szerencsénk az idegen hajórajokhoz, ha most is úgy, mint a költő által is megénekelte régi jó időkben: magyar tenger vizében hunyinatna el észak, kelet s dél hullócsillaga . . . . . Azonban így is mindannyiszor magyaros vendégzeretettel fogadjuk a látogatást, mert benne látjuk bizonyítékát a velünk szemben levő barátságos viszonynak. Észtaul az angol Földközi tengeri hajórajt üdvözölhetjük, mely múlt hó 18-án érkezett Fiuméba. A hajóraj a következő négy hadihajóból áll: a 15.240 tonnás All Green és Prince of Wales és a 13.160 tonnás Goliáth és Glóryhajók. A szabályszerű üdvözlések és a hajó kikötés után Drury angol admirális és a többi parancsnok tiszték látogatást tettek a fumei kormányzónál, alpolgármesternél stb. A hajókat, melyeket sikerült képekben megintunk be olvasóinknak, a közönség is megtekintheti.

HIREK.

Zavargások Kolozsvárt. Kolozsváron július 21-én este kilenc órakor a külvárosi Pacsirta utczában portyázó Péterfi Ádám és Varga István gyalog rendőröket, előzetes terv alapján, egy 20—25 földműves ifjúból álló ömeg, forgópisztolylyal és kövekkel felszerelve megtámadta, Péterfi Ádám rendőrt agyonlőtte, Varga István rendőrt pedig, ki társa lelövésére után futásban keresett menedéket, forgópisztolylövésekkel és ködobálással, mi-mek következtében koponyarepedést is szenvedett, életveszélyesen megsérült. A megzavart rend helyre állítása és a bűntény elkövetőinek kiderítésére hivatott hatósági közegek támogatására, a kolozsvári kir. ügyész és a polgármester intézkedése folytán, még aznap este tíz órakor 30 főnyi csendőr lett karhatalmi segédletül kivezényelve. A kivezényelt karhatalmi segédlettel a tetesek, kik valamennyien kolozsvár-külvárosi földműves legények, letartóztatattak. Az életveszélyesen megsérült Varga István rendőr a kolozsvári Karolina kórházba szállították.

Házasság. Végh Ferencz százados, belényesi szárnyparancsnok, július hó 6-án de Jonge Mária Virginia urhölgygyel Botterdamban házasságot kötött.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegyet ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálatügyet érint, akkor is a felvetett és

a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrehozatásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdések kérdésekre ne adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.]

1. Érdeklődő. Csendőri szeddőt élvező ez. örsvezetőnek 80 filléres vezénylési pótdíjra van igénye.

Szófók. Az örs azért kapja a laktanyaudvartias seprése. Hogy kelle-e a nő örsparancsnok lakásának ablaka előtti egy-két lépésnyi udvarrész is az örsnek sepretni, oly kicsinyes kérdés, a melyre választ nem adunk. 2. Örsparancsnoktól legénységéről lévén szó, kötelek adni, de nem javították étkezését. A hajtársak iránti előzőkonyeség és udvariaság legelemibb követelménye az, hogy még a magán-ügyben az örsállomáson megforduló csendőrök is — ha azok öshajják — ármegterítés ellenében az örs által élelmeztesenek.

3. Örsvezető. A lehető legjobb gondoskodásban.

Vitatkozók. Ideiglenesen, vagy tartósan van-e vezényelve, távozásakor a közvagyon becsülés tárgyát képezte-e, vagy sem? mind oly tényezők, a melyek kérdésének elbírálásánál nagy szerepet játszanak. E kérdések ismerete nélkül választ nem adhatunk.

Muraközi öreg zsandár. Ha oly szolgáltról van szó, a mely június hó utolsó napján vette kezdetét és júliusban fejeződött be, akkor igen, mert a Függelék E—12. pontja szorint egyik hónapról a másikra áttérjő szolgálat után a szolgálati órák a következő hóra számítanak.

H. P. K. Mielőtt jelentést tenne állapítsa meg azt, vajjon a postaküldőncz nem azivosségból viszi-e el a lappelédányokat a kímélt meg ezáltal az újságelárusítót, ki mint gyanítjuk, szegény atyafi lehet — egy út fáradsalmaitól? Ha azonban jövedéki kihágás sorog fenn, úgy az a pénzügyigazgatósághoz és a szolgabírói hivatalhoz jelentendő be.

Nyugalmasított csendőr. A nyugdíj csak az esetben szüntetik be, ha a nyugdíjas oly állami, vagy megyei szolgálatban alkalmaztatik újból, hol a törzsfizetése legalább annyi, mint a mennyi az illetőnek a csendőrségnél volt. Magánvállalatoktól húzótt fizetés a nyugdíj megszüntetésére jogalapot nem ad s így az adóhivatal köteles a nyugdíjat mindaddig kiutalni, míg az a belügyministerium által be nem szüntetik. Ajánljuk, hogy az ügyet a honvédekiesztítő parancsnokságnak, melynek nyilvántartásában áll, irásbellel részletesen jelentse be, a mely aztán ügyét a honvédelmi miniszternek terjeszti elő, a hol esetleges érvelme feltétlenül orvosoltatik.

K. B. Kérjenek döntést a szárnyparancsnokságtól.

K. S. A m. kir. csendőrséghez hadapród próbacaendőri minőségben tartalékos tiszt vizsgát tett egyéven önkéntesek is felvételnék, de csak kiváló minősítés alapján; előnyös; a pályázó egyetemet is végzett. Próbacaendőri minőségben — tehát a hadapródi kúntetéséről való lemondás mellett — felvételnék helye nincs.

Nyugati. Tiszán könyvből aligha tanul meg németül. Vanunk jobbnál jobb könyvek s ha egy nagyobb könyvkereskedőhöz fordul, az kívánságának megfelelő. Legjutányosabban beszerezhetőek ezek a könyvek valargoly antiquariussnál. Ha Önnök erős szándéka németül megtanulni, akkor keresseon magának oly megfelelő társaságot, a hol németül is beszélnek, s orgalmasan s nyelvtant, s a maikor már valamelyest németül ért, akkor olvasson német napilapot is.

1. csendőr ez. örsvezető. Munkásmozgalmakhoz összpontosított legénységnek az egész időtartamra igénye van a rendfokozatazerő vezénylési pótdíjra.

Brossávidékel. Szolgálati idő megszakításán nélkül lesz rendszorint felvéve, a tömegpóroz s pótzárnyánál, a gazdálkodási részlethől annyi, amennyire új örsnél szükség van, onnól lesz beszállézo.

M. ez. Őrvezető. Minthogy a szabadságra menő csendőr távozása alkalmával a közvagyon bealás tárgyát képezte, a napi 20 fillérek nem fizetendők be, a fentartási pótlék mint «követelés» bealás alá vonandó s így a különblet természetesen megfizetendő.

Soknak. Igényjogosultsági igazolvány-ra igénye van annak a jól minősített altisztnak (csendőrnek), aki — a csapatnál eltöltött szolgálati idejét is számítva — összesen 12 évet s e közben nyolcz évet mint altiszt «tényleg» szolgált, akár megszakította szolgálati idejét, akár nem. Természetes, hogy a «nem tényleges» állományban (polgári életben) eltöltött idő a 12 évbe nem tudatik be. Igényük van továbbá az igazolványra — tekintet nélkül arra, hogy rendelkezik-e az említett szolgálati idővel, vagy nem — mindazoknak az altiszteknek, akik ellenség előtt, vagy közbiztonsági szolgálatban, a szolgálat teljesítése következtében oly módon sérültek meg, hogy további katonai (csendőrségi) szolgálatra képtelenné váltak, de polgári hivataloknál még alkalmazhatók.

Utimesteri kinevezés. Az 1906. évi november hó 20-án 106118/10. sz. a. kelt honvédelmi minisiteri körrendelettel közzétett 79446 I. C — I. sz. kereskedelemügyi minisiteri rendelet szerint (L. R. K. 1906. évi 32. sz.) az üresedésbe jövő utimesteri (utbiztos) állásokra valamennyi igazolványos altiszt pályázhat, tekintet nélkül arra, teljesített-e próbaszolgálatot, vagy nem, elvégezte-e az utimesteri iskolai tanfolyamot, vagy sem? Az utimesteri állásra pályázók az említett rendeletnek megfelelően három csoportba tartozhatnak: az első csoportba azok, kik tanfolyamot hallgattak, a másodikba azok, kik próbaszolgálatot teljesítettek, végre a harmadikba azok, kik kinevezésüket kizárólag igazolványuk alapján igénylik. E három csoportba tartozók közül kinevezésre természetesen annak van legnagyobb kilátása, a ki utimesteri tanfolyamot végzett, mert az ilyen a legmagasabb képzettséggel rendelkezik, mely e szaknál tekintetbe jöhet. Azonban a nem igazolványos pályázókkal szemben már a harmadik csoportba tartozó igazolványos altiszt is előnyben részesül a kinevezésnél. Ezek szerint az utimesteri állásra törekvő altisztek nagyon jól teszik, ha a tanfolyamok hallgatására engedélyt kérnek, mert csak így van biztos kilátásunk arra, hogy kinevezésüket ol is érik. Az utimesteri tanfolyam, mely két részre oszlik, minden év december 1-én kezdődik és tart a következő év márciusa hé végéig. Mult évben volt az első, a folyó évben lesz a második, jövőre pedig újból az első tanfolyam veszi kezdetét. Az igényjogosult altisztnak csak hathavi próbaszolgálatra lévén igénye, nem fejezhető be a 4—4 hónapig tartó két tanfolyamot; de ezen akadály idős módon elhárítottat azáltal, hogy a honvédelmi minisiter a körelmezők részére a hiányzó két héra illeték nélkül engedélyez szabadságot, mely szabadság szolgálati idő megszakítását nem képez; a kereskedelemi minisiter pedig a második évi tanfolyam hallgatására jelentkező igazolványos, valamint a 11 évnél tovább szolgált altiszteknek havi 100 kor. ellátási pótlékot és 30 kor. tanulmányi utiköltséget ad s így nagyjólként az anyagiakról is gondoskodik. A tanfolyamok hallgatása iránti kórvények, melyeket a kerületi parancsnokság hivatalból szerel fel kellően, szolgálati uton a kereskedelemügyi m. kir. minisiterhez nyújtandók be; a kórvényben meg kell nevezni azt az államépítészeti hivatalt, melynek területén a kérvényező a tanfolyamot hallgatni óhajtja. A tanfolyamok szék-helyei időközönként a kereskedelemi minisiterium részéről lesznek megállapítva. Vannak állami utimesteri és törvényhatósági utbiztosai állások, melyek lényegileg azonosak s egymástól csak annyiban különböznek, hogy az állami utimester az állami által javalmaztatik a m. kir. államépítészeti hivatalnak van alárendelve, míg a törvényhatósági utbiztos a törvényhatóság által fizettetik s alkalmazásán szorint vagy a megyei, vagy a városi mérnöki hivatal fenntartása alatt áll. Az állami utimester kezdő fizetése évi 1400 kor., mely idővel egészen 2200 kor.úra emelkedik, a törvényhatósági utbiztos fizetése pedig rendszerint van

szabályozva s az említett kiszabattól alig különbözik valamiben. Bármelyik állásba való «közvetlen» átlépés esetén az előzőleg megszakítás nélkül töltött katonai és csendőrségi szolgálati idő a nyugdíjba beszámíttatik, megjegyezvén, hogy a törvényhatóságoknál alkalmazott utbiztosok csak a törvényhatósági szolgálatuk után kapnak nyugdíjat, míg a csendőrségnél, illetve a hadsereg vagy honvédségnél megszakítás nélkül töltött idejük, mint állami szolgálat után az 1907. évi 3633 eln. sz. honvédelmi minisiteri rendelet értelmében a törvényhatósági szolgálatba történt átlépésük előtt már érdemlo hozott nyugdíjok összegének megfelelő kögydíjban részesülnek.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Verstálány.

Három első betűm
Napi táplálékom,
Három utolsómat.
Jó ha soha látom.
Hat betűből állok
— Közötte egy páros —
Látogatásomnak
Ürül minden város.

Betűtalány.

Tür — Tüz

Megfejtési határidő: 1908 augusztus 10.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kiosorolva.

Lapunk f. évi 29. sz.-ban közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: «Elkoptott élez». — Szótalány: «Mariska». Számtalány: «50, 35.»

Helyesen megfejtették: Hatala Mihály őrm. Marczonka, Egyed Ignác csendőr Oyalár. Kincztor Sz. csendőr és Batár A. pr. csendőr ezta őrv. Ipolyaság, méri őrv. Balasagymati őrv. Pál Sándor csendőr Fehérvárcsurgó, Borosnyai Miklós őrv. Sepsiszentgyörgy, Gergely Sándor járártörmester, Keresztes Zs. járártörm., Zöld A. hadapród D. sz. törökkanizsai őrv. Szenyák őrv. Nyitraúrfő, Dömölky János őrm. Kisbör, Szemes József őrv. és Cseke István csendőr Sátoraljaújhely, Besztercebányai őrv. Bacsai őrv. Kiss Jeremiás pr. csendőr Csonoplya, birki őrv. Ottó őrm. Jászkesér. Muzslai Madárd őrv. Baztorgom, Lindner, Magyar őrv., Magyar csendőr Ruszt, Panajott Emmy.

A kiosorolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet Pál Sándor csendőrnek Fehérvárcsurgóra elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ

Körrendelet.

63940/16. sz. A magyar királyi belügyminister ural egyetértőleg meghagyom, hogy a Csendőrségi szolgálati utasítás II. Rész 13. §-ának utolsó és 164. §-ának 2. bekezdései töröltessenek és helyettük a következő szövegek irassanak:

a 13. §-ba:

„Ha a csendőr szolgálattelag oly községbe érkezik, a hol a közigazgatási hatóság főnöke avagy a területileg illetékes határrendőrkapitány szolgálati ügyben jelen van, magát nála szintén bemutatni köteles.»

a 164. §-ba:

„Az őrsparancsnok, ennek távollétében helyettese, az állomás helyén szolgálattelag megjelenő fő- vagy alispánnál, a közigazgatási hatóság főnökénél és az őrskörletre illetékes határrendőrkapitánynál magát mindenkor bemutatni és az általa adandó esetleges felhívásokat átvenni tartozik.»

Kelt Budapest, 1908 július 15-én.

Jekelfalussy Lajos, a. k.

Elismerés.

A cs. és kir. 12. hadtestparancsnokság vezérkari főnöke folyó évi június hó 30-án kelt és a VII. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz intézett átiratával, a bolyai őrs legénységének, a folyó évi június hó 22-én oda megérkezett távlovagló vezérkari tisztek, legénység és lovak elszállásolása, élelmezése és elhelyezése körül kifejtett tevékenységéért elismerését fejezte ki.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Előléptettek:

1908. július hó 16-ával:

a m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Pongrácz Károly, Ruzsin Mihály és Végh János csendőrök; továbbá

1908. évi július hó 20-ával:

a m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Kovács Lajos II. csendőr, csendőr ezimzeles őrsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-
láttattak:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:
Szöllösi Sándor cz. őrmester, 1908 jul. 6-ával.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Oláh Gábor cz. őrmester, 1908. június 30-ával.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Göhlner Károly cz. őrmester, 1908 jul. 14-ével.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Fedor Ádám csendőr cz. őrsvezető, 1908 július hó 9-ével, végül

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Förgyán István őrsvezető, 1908 jul. 15-ével.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Reszetal: Sándor, Bartha Ferencz, Brinya György, Kádas János, Szilágyi Sándor, Kormos László, Gyenes Benjámín, Maylinger Géza, Gaul János, Horváth György, Oláh Lajos, Miller József és László János csendőrök.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Atyafi István, Szita János, Szimajster János, Krajczár József, Vinczellér Imre, Vitéz Miklós, Csernay József István, Bogár József, Csitos János, Döbrösi István, Mesteri István, Domonkos Ferencz, Horváth Gyula, Kovács József, Varga József, Horváth Imre, Czeiner György, Itédei Győző, Nagy Károly, Nyerges Benjamin, Belső Vendel, Bálint János, Tótván Ignác, Domsa Kelemen, Hegedüs Sándor, Sziva Lajos és Varga Vendel csendőrök, továbbá

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Szekeres Dénes, Nagy József, Papp András, László Ferencz, Csiki Sándor, Bodó András, Schnell János, Pál József, Ruzs János, Kapros Norbert, Lukács Ferencz, Sipos István és Koncz Sándor csendőrök, végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Kádár István, Nagy János, Gerőzsi Imre, Leitner Ferencz, Paróczai József, Gulyás János, V. Kovács László, B. Nagy Pál, Boros István, Lukács Lajos, Klintye József és Gál István csendőrök.

Jelvény pótdíj.

A m. kir. honvédelmi minister úr folyó évi június hó 23-án kelt 60469/16. számú rendeletével, a m. kir. I. számú csendőrkerület állományába tartozó *Kiss Gergely* járásőrmesternek az arany érdemkereszt után illetékes 64 fillérenyi jelvénypótdíj teljes kiegészítéséül, a már folyósított napi 32 fillérhez a még illetékes napi 32 fillér jelvénypótdíjat folyósította.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Kis József őrmester és *Boda Miklós cz. őrsvezető 3-3, Schmiull Henrik* járásőrmester, *Szakáll Mihály* őrsvezető, *Mátyás Albert, Szikora István cz. őrsveze-*

tők, végül *Mizsei Pál* és *Körtvélyesi András* csendőr cz. örsvezetők 1—1 drb. 10 koronás aranyból álló lovaglái jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kary János csendőr családi nevét, a m. kir. belügyminiszter urnak 1908. évi június hó 23-án 75504/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján *«Kárpáti»*-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Kovács Mózes örsvezető, *Kőrösi Nagy Borbálával*, 1908 jul. 4-én, Tordán.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

György István cz. őrmester, *Nagy Margittal*, 1908 jun. 23-án, Csérhátsurányban.

Kulesár József örsvezető, *Modródczky Juliannával*, 1908 jul. 11-én, Esztergomban.

Végh Pál cz. őrmester, *Dulács Juliannával*, 1908 jun. 16-án, Komjáthon.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Pál Mózes cz. őrmester, *Antal Annával*, 1908 július 7-én, Alsórákoson.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Tenyői Kálmán cz. őrmester, *K. Kovács Ilonával*, 1908 jul. 4-én, Kabán.

PÁLYÁZATOK.

Egy kataszteri irattárt kezelő irodatiszti állás a m. kir. pénzügyminisztériumnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Valamely földműves iskola elvégzése és egy évi gazdasági gyakorlat. Kérvények a m. kir. pénzügyminisztériumhoz 1908. évi augusztus hó 25-ig.

Öt hivataloszolgal állás a m. kir. póstatakarókpénztárnál Budapest. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. A számadásban való jártasság. Egy évi próbaszolgalat. Kérvények a m. kir. póstatakarókpénztárhoz Budapeston 1908. évi augusztus hó 31-ig.

Egy fegy- és közvetítő őrparancsnoki állás a lipótvári kir. orsz. fegyintézetnél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és tót nyelv ismerete. Börtönügyi szolgalat. Az igazságügyminisztériumhoz czimzett kérvények a lipótvári kir. orsz. fegyintézet igazgatóságához 1908. évi augusztus hó 15-ig.

Egy irtóki állás a nagykanizsai kir. törvényszéknél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagykanizsai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 18-ig.

Egy irtóki állás a nagyatádi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a kaposvári kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 13-ig.

Egy erdőri állás Sopron sz. kir. város törvényhatóságánál. Fizetés 500 korona. Lakpénz 150 korona vagy természetbeni lakás. Rubailletmény 40 korona. Gabonaváltás 40 korona. Széna és sarjváltás. Természetbeni tűzifa járandóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Erdőri oklevél 2 évi próbaszolgalat. Erdőri szolgalatra alkalmas testalkat. Kérvények Sopron sz. kir. város polgármesteréhez 1908. évi augusztus hó 10-ig.

Egy rendőri állás Sopron sz. kir. város törvényhatóságánál. Kezdi fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 140 korona. Csizmapénz 24 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Német esetleg horvát nyelvismeret 2 évi próbaszolgalat. Kérvények a Sopron sz. kir. város rendőrkapitányához 1908. évi augusztus hó 10-ig.

Egy fegyőri állás a soproni kir. orsz. fegyintézetnél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 200 korona vagy természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Konyérjárandóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a soproni kir. orsz. fegyintézet igazgatóságához 1908. évi augusztus hó 12-ig.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaságnál:

- 1 hivataloszolgal
- 5 tehervonat kalauzi,
- 3 váltókezelői,
- 2 pályáeri állás.

Fizetés 800 kor. Valamennyi állásnál 150—300 korona lakkör és természetbeni egyenruházat. A tehervonat kalauzi állásnál ezenkívül mellékilletmény jár.

Mindezen állások a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona 40 fillér napibérral javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. a pályáeri állásnál 2 évi, a többieknél 1 évi próbaszolgalat. Ezenkívül:

A tehervonat kalauzi állásnál: Négy középiskolai osztály. A jelzési és vonatkiserői szolgalatra vonatkozó utasítás ismerete. A váltókezelői állásnál: A jelzési és váltókezelői szolgalatra vonatkozó utasítások ismerete. A pályáeri állásnál: Vizsga letele az idevágó szolgalati és jelzési utasításból.

Ugyanott

Egy pályamesteri állás.

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 336—560 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona 40 fillér napibér.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Szakvizsga letele előtt hat havi, utána két évi próbaszolgalat. Ezenkívül: megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályamesteri vizsga.

Kérvények a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzletigazgatóságához 1908. augusztus 12-ig.

Egy járási irtóki állás a szeghalmi főszolgalabírói hivatalnál. Az 1904. évi X. törvénycikkben megállapított javadalmazás. Négy középiskolai osztály. Békés vármegye főispánjához czimzett kérvények Békés vármegye alispánjához 1908. évi augusztus hó 15-ig.

Öt rendőri állás Temesvár sz. kir. város főkapitányi hivatalnál. Fizetés 800 korona. Lakpénz 120 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Német nyelvismeret. Hat havi próbaszolgalat. Kérvények Temesvár sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalához 1908. évi december hó 31-ig.

Üzleti elveink a legszolidabbak.

Grammofonok, fuvolák, czimbalmok, cziterák,

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Vadász fegyverek

seréte, golyós fegyverek, revolverek, subli, láttíchi, weiperti hímerez gyártás.

Elek és Társa

Budapest, Károly-körút 10.

Ingyen képes árjegyzék.

Hegedűk, forgatható és önműködő hangszerek.

Valódi francia színházi látoaszerek. Gärz-féle trieder **Bino** kllik.

Kényelmes

havi részletfizetésre.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A madarak védelme.

Írta: K. Nagy Sándor, kir. törvényszéki bíró.

Azokhoz az emberekhez beszélek, a kiknek működése a közbiztonságnak és közjólétnek alapját képezi, a kiket meggyőződésből tisztelik s a kiknek tiszteletét hirdetem.

Azokhoz az emberekhez szólok, a kik mindenütt járnak, mint a levegőt tisztító szellő és mindenüvé behatol ügybuzgóságuk és erejük, mint az esőcsepp, mely a legkeményebb sziklába is utat váj magának.

Azokhoz fordulok, a kik éjjel-nappal járnak az erdőmezőt, a bokrokat és a nádasokat, a kiket nehéz fáradozásaik közben felvidít a madárdal, az ezerszínű kis énekeseknek szívre és lélekre ható vidámsága!

A csendőrökhöz intézem szavaimat.

Feltehetném-e, szabad volna-e feltennem róluk, hogy bedugják füleiket előttem s nem hallgatnak reám, midőn a hasznos madarak százezrosan visszhangzó szava kíséri kérésemet.

Mert én most a madarak nevében kérek.

Nem kérek én lehetetlent, nem is külön áldozatot; hanem csak különös figyelmet azokra a törvényekre és törvényes intézkedésekre, melyeknek czólja a madárvédelem.

Mert hiszen nélkülöm is tudják, hogy vannak ilyen törvényes intézkedések, melyeknek leghivatottabb érvényesítői a csendőrök.

Nem akarok én most hivatkozni a Bp. 87. §-ára, a mely szerint: «az összes hatóságok és hatósági közegek kötelesek a hivatali hatáskörükben tudomásukra jutott bűncselekményeket feljelenteni», (a Szolgálati szabályokat meg otthon felejtettem s így nem is nézhetek utána az ide vonatkozó utasításnak), hanem egyedül csak a saját szívük gyöngérségét és okosságuknak tapasztalatait hívom fel szószólóul mellettem.

Tudják, látják, hogy a nagy természetben minden úgy van elrendezve, miként az összes együtt képezzen egy egészet. Ne féljenek! nem akarok bosszas magyarizatokba boesátkozni. Hiszen, ha gondolkoznak rajta, maguktól rájönnek, hogy a madarak akadályozzák meg a pusztító férgeknek és a dudáknak túlságosan elszaporodását, a madarak tisztítják meg az erdőmezőt az elhullott vadaknak ezertöle veszedelmét tericsztő bizhódt

hulláiktól, a madarak legbüsösebb munkáit a kertnek, erdőknek, mezőknek, leghatalmasabb védelmezői a gyümölcsnek és vetésnek, sőt az emberi járomba hajtott barmoknak is, a madarak nélkül fű, fa, virág elpusztulna a túlságosan elszaporodó rovaroktól és férgektől. Egyszóval a madarak úgy vannak beillesztve a természet háztartásába, hogy azokat ott meg kell tartani, különben elpusztulna a természet, mert ha a madarak nem tisztogatnák a fákat, kivesznének az erdők, s ha az erdők kivesznének, nem szállana fel belőlük jótékony pára, hogy termékenyítő eső alakjában hulljon le a földre, nem lenne, a mi az időjárást szabályozza, sőt kiapadnának a források, patakok és folyók s velük együtt kővé és terméketlenné válnék a mező, mert nem lenne, a mi talajvizét táplálja. Rettenetes állapot következnekké akkor!

Éppen azért a törvényhozás is tudatára ébredt a madarak létszámhatatlan fontosságának s ha bár elég későn, de mégis kiterjesztette figyelmét a madarak védelmére.

Az 1883: XX. tetz. 9. és 29. §-ai kimondták, hogy «Tilos a vadászat az éneklő madarakra minden időben. A ki ez ellen vét, az éneklő madarak fészkeit elrabolja, tojásait elszedi: öttől ötven forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.»

Úgy látszik azonban, hogy a szenvedélyes és gondolkozni nem tudó vadászok nem értették, vagy nem akarták megérteni a törvényt: éppen azért a belügyminiszter az 1883. évi 52,401. B. M. sz. határozatában kimondotta hogy: «az éneklő madaraknak fegyverrel való vadászása és clejtése egész óven át tiltatik.»

A törvény daczára is csak úgy összefogdosták a madarakat, mint annak előtte, míg a belügyminiszter az 1889. évi 2325. B. M. sz. határozatában ki nem mondta, hogy: «Az éneklő madaraknak, különösen a költés idejében való tömeges összefogdosása vadászati kibégást képez.»

Azonban ez mind nem volt elég, mert úgy látszott, mintba a törvényes rendelkezések csak a vadászat érdekeit akarnák szolgálni. És jönni kellett az 1891: XII. tetz. 57. §-ának, mely most már a mező- és erdőgazdaság érdekében mondta ki, hogy: «A hasznos madarak pusztítása, azok fészkeinek és tojásainak elszedése, valamint a hasznos madaraknak és tojásainak forgalomba hozatala hatósági engedély nélkül tilos.»

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képi árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségtetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részére nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

És ugyanezen törvény 95. §-a szerint: „kihágást követ el és száz koronáig terjedt büntetéssel büntetendő, a ki a hasznos madarakat pusztítja, azoknak fészkeit és tojásait, fiait elszedi, vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza.”

A földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági törvényben nyert felbatalmazása alapján megállapította a hasznos madarak névsorát az 1901. évi márczius 18-ikán 24,655. F. M. sz. a. kiadott rendeletében, a melyben azt is kimondotta, hogy a madarak fészket, vagy tojásait elszedni csakis tudományos célra és hatósági engedéllyel szabad, hasonlóképpen csak hatósági engedéllyel eszközöltetők ezeknek szállítása is; de ez az engedély legfeljebb csak 10 darab madárfészkek és tojás elszedésére adható.

Ezt az engedélyt vidéken a főszolgabíró, városban a rendőrkapitány adja ki s csak 14 napi érvényvel és ez az engedély csak egyszer használható.

Ime! tehát röviden ezek a törvényes rendelkezések azok, melyek hivatják a madárvédelmet elősegíteni. De ezek még mindig nem hozták meg a kívánt sikert, mert a madárpusztítás most is majdnem olyan nagy mértékben történik, mint régen.

Pedig ezek a mezőrendőri kihágások az 1894: XII. tet. 95. §-ának utolsó bekezdése szerint hivatalból üldözendők és ugyanezen törvény 114. §-a szerint a kiszabott pénzbüntetés — behajthatlanság esetén — elzárásra változtatható át.

Így minden törvénytisztelő embernek kötelessége a madárvédelem elleni kibágást az illetékes községi előjáróságuk feljelenteni.

Nem erre a kötelességre hivatkozom én, midőn a csendőröklöz beszélök, hanem arra a buzgalomra, a melylyel minden kötelességüket teljesítik.

Vegyük kezökbe szintén a madárvédelmet!

Fáradtságos utjaikban terjesszék ki figyelmüket erre is.

Ha akár felnöttek, akár gyermekeket érnek hasznos madár, madárfészkek, madártojás, vagy madárfiók pusztításán, vagy rongálásán (akár természetes, akár mesterséges legyen az a madárfészkek): ha csak személyesen nem ismerik, tartóztassák le a nála megtalált bűnjelekkel együtt és kísérik be abboz az előjárósághoz, melynek határában a mezőrendőri kihágás történt. Igaz, hogy a 12 éven aluli gyermek büntetés alá nem vonható, de a csendőr csak a nagyobb eltérést állapíthatja meg az életkornál, különben az életkor megállapítása a községi előjáróság feladata a hozzá bekisért gyermekekkel szemben s ha az előjáróság tudása szerint a bekisért gyermek nem töltötte be a 12-ik életévét, azt majd szabadon bocsátja, de az ilyen téves bekisérésnek is meg lenne az a hatása, hogy a csendőrök által egyszer bekisért gyermek és annak sok pajtása azután bizonyára nem egyhamar hántaná a madarat, annak fészket, tojásait és fiát.

Ha pedig marlár, madártojás, fészkek, vagy madárfiók szállításán érnek valakit, legelőszörban is kérjék el attól és tekintsék meg a hatósági engedélyt s ha az rendben van is, ne engedjék tovább addig, míg meg nem vizsgálják, hogy a szállított madarak és tojások száma nem haladja-e meg a tizet? s ha igen, úgy kobozzák el s kísérik be a törvényezegőt az előjáróságához, a hol azután a madarakat szabadon bocsátják s a törvényezegőt meghűntetik.

És jóakarólag figyelmeztessék a szülőket és gyámokat arra, hogy ha a 12 éven aluli gyermekekkel szemben a szükséges felügyelet elbanyagolják: azoknak bűnös cselekményeikért felelőssé válnak. . .

A madarak hasznára vannak az embereknek: védjék a madarakat az emberi gonoszság ellen!

Az iszákosság és beszámíthatóság.

— Tanulmány. —

Dr. H. Hoppe után a szerző engedélyével közzéteszi
Raschel Lambert, csendőrfőhadnagy.

(Vége.)

Az öntudatnak ittas állapot következtében beállott zavarodottságáról, mely azután a teljes felelőkenységben nyilvánul, megállapított, hogy ez a jelenség igen gyakran már az ittaság kezdő stádiumában is fellép. A klinikai megfigyelés eredménye általánosságban az, hogy az egyéniség teljes elváltozása és ezzel kapcsolatosan a beszámíthatóság kizárása az ittaságnak sokkal kisebb fokánál kezdődik, mint a hogyan azt a legtöbben feltételezik. Igaz, hogy a határt vajmi bajos megállapítani, de ez viszont a többi lelki háborodottságra is ráillik.

Készararva «a többi lelki háborodottság»-ról beszélek, mert az ittaság a valóságban nem más, mint egy jellegzetes lefolyású lelki háborodottság. Ebben a felfogásban a lélektannal foglalkozó szakemberek tökéletesen megegyeznek. De a laikusok is, a kik közül pedig sokan isméteiten végig élvezték ezt az állapotot, előbb utóbb kénytelenek lesznek elfogadni a tudomány eme kijelentését. Azok a jogászok, a kik e tudomány fejlődését figyelemmel kísérték, már régóta elismerték ennek a felfogásnak a helyességét.

Balve híres büntető jogász és tanár például már 1875-ben azt mondja, hogy «az ittaság orvoslélektani szempontból nem egyéb egy átmeneti lelkizavarnál». Schwartze göltíngai büntetőjogi tanár szerint az ittaság a lelki zavarának egy neme. «Az ittas állapot épp úgy bírálendő el, mint bármely más lelkizavar.»

Még határozottabban nyilatkozik Dr. Klöckner egy az ittaságnak büntetőjogi szempontból való elbírálásáról szóló tanulmányában: «Az ittaság egy beteges lelki állapot», úgymond, «egy mérgezési jelenség, mely a szabad akaratnyilvánítást többé-kevésbé korlátozza, magasabb fokban pedig teljesen megszünteti. Az orvosi tudománynak ez az eredménye jogászörökben teljesen gyökeret vert felfogás.»

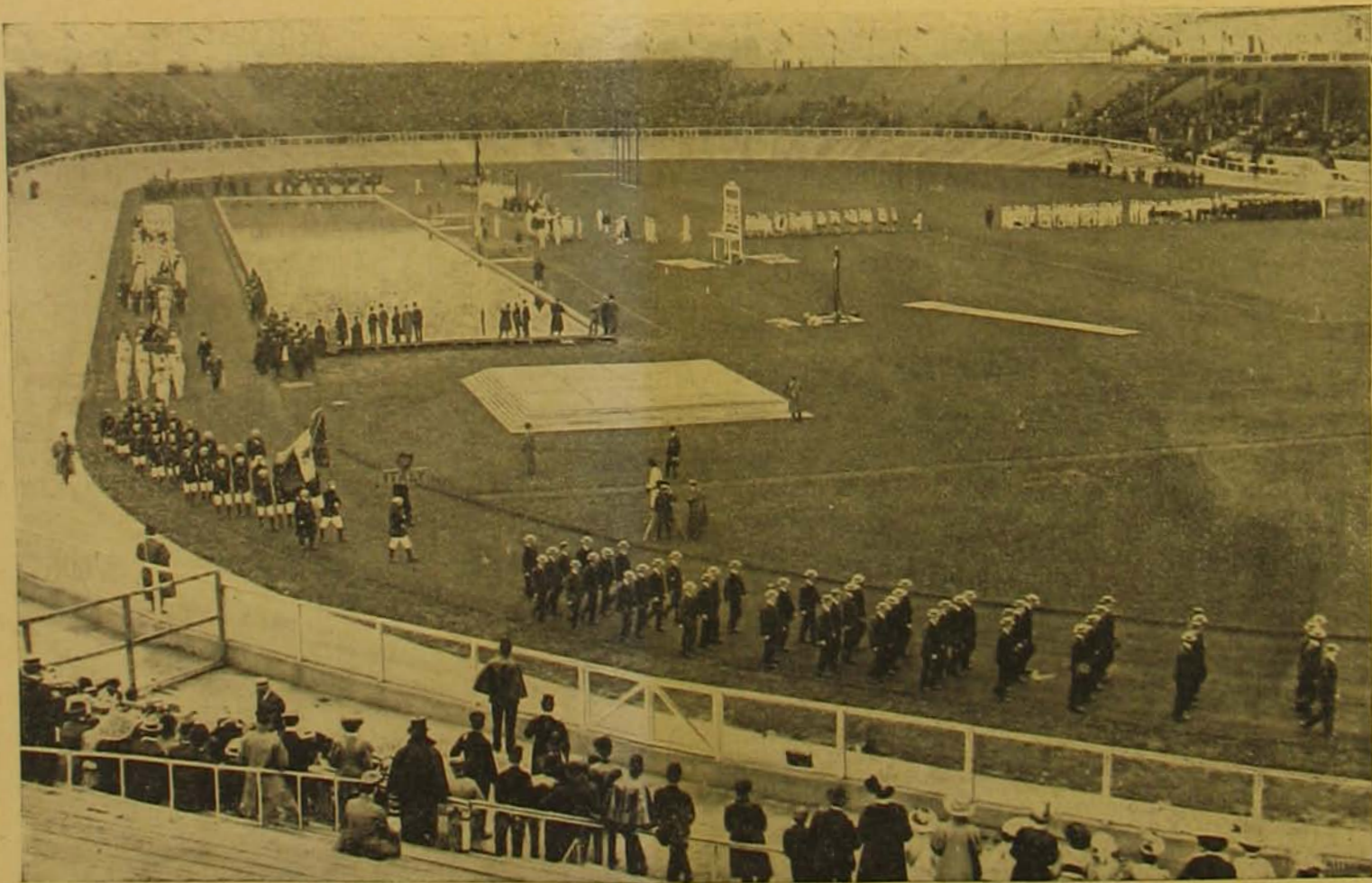
És csodálatos, hogy a gyakorlatban mindezek daczára egyáltalában nem veszik tekintetbe ezt a beteges lelkiállapotot. Itt is, mint egyébként és tudvalevőleg min-

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

A különböző nemzetek csapatainak felvonulása. Elöl a magyarok.

A londoni olimpiai versenyekből.

denütt, óriási különbség mutatkozik a tudomány és a gyakorlat között.

Ha egy nyavalyatörős betegen ugyanazok a tünetek volna az észlelhetők, mint az alkoholtól ittas egyéneknél, kétségtelen, hogy állapotát az öntudatlanság állapotának minősítenék és a tettest felmentenék. (Dr. Ziehen tanár). Bleuler zürichi tanár szerint: ha valaki, valamely más méreg, pl. belladonna által egy, az erős ittasáshoz tökéletesen hasonló állapotba helyezve, ily állapotban büntetést követne el, nem akadna bíró, a kinek eszébe jutna azt az embert beszámíthatónak tartani.

Hasonlóan nyilatkozik Cramer tanár klinikai igazgató: «Ha valamely méreg, és nem alkohol, mondjuk például: a szén-dioxid gáz oly állapotot idézne elő, melynek jelenségei egy, csak közepes mámor jelenségeivel egyeznének, a szakértők és bírák egy pillanatra sem haboznának a büntető törvény megfelelő szakaszait alkalmazni.»

Wollenberg pedig azt mondja, hogy «Tudatos következetlenség az, hogy ily és hasonló esetek (ittassági esetekről van szó) csak azért, mert az alkoholtól ittas egyén állapotát és az ebből támadt következményeket önmaga idézte elő, nem tekintetnek beteges öntudatlanságnak; következetlenség pedig azért, mert hiszen az alkohol vagy más méreg okozta öntudatlanság között nincs elvi különbség.»

Ennek a «tudatos következetlenség»-nek különböző okai vannak. Így első sorban azzal próbálják egyesek indokolni, hogy «az alkoholtól ittas egyén», mint Wollenberg mondja, «ezt az állapotát és az ebből eredő következményeket önmaga idézte elő», s így ő a hibás.

Hasonló nézet nyilvánul meg itt, mint a melyet még rövid idővel ezelőtt a betegsegélyző pénztárak a nemi betegségek szemben hangoztattak a azok költségeinek megtérítését megtagadták azzal a furcsa indoklással, hogy a bajt saját hibájukból szerezték. De, hogy az alkohol mellett maradjunk, akkor a felfogás szerint az ittaság okozta téboly, vagy egyéb alkoholikus lelkizavarodottság az illető egyéniség rovására volna irandó, s ennek az volna a következménye, hogy az ily — bangsulyozom: örült — állapotban elkövetett bűncselekményt, tekintet nélkül az illetőnek a tett elkövetésekor lelki állapotára, a törvény teljes szigorával kellene büntetni. Ez pedig absurdum.

Azonban általánosságban is nagy igazságtalanság az a szemrehányás, mintha az ittaság mindig az illető egyén hibájára folytán keletkeznék. Mert vegyük csak, hogy miként is áll be az embernél az ittaság.

Általános szokás szerint elmegyünk egy pohár sörré vagy borra, a munkásember elmegy a csapszékbe, vagy részt veszünk egy úgynevezett kedélyes estén, talán azzal az eltökélt szándékkal, hogy nagyon keveset iszunk és csakhamar elmegyünk. A társaság azonban nem enged az embert egykönnyen elmenni s az alkohol mámorító hatása rendszerint hamarosan elfeledteti velünk a jó szándékot. Az első pohár után jön a 2. 3. 4. és így tovább, s a nélkül, hogy az ivó akarja vagy tudára ébredne, kifejlődik az ittasági állapot, mely bizonyos körülmények között, miután a megfontolás, az elvek szerinti cselekvő képesség és az akaraterő minden élvezett pohár után elenyészőbb lesz, igen magas fokra hágbat.

Ha lehet a jelen esetben hibáról beszélni, akkor az már az első pohárnál, sőt tovább megyek, az első kortynál kezdődik, s akkor tulajdonképpen az egész világ ebben a közös hibában szenved. Mert hiszen jó-

formán az egész világ alkoholikus itallal él s nemcsak a saját személyét illetőleg találja ezt egészen természetesnek, hanem még elcsábít vagy rákényszerít másokat is, s azt a ki az isteni nedűt megveti, mint valami különczöt vagy fanatikus megmosolyogja és szánja.

Ily körülmények között, hogy t. i. élvezzünk-e szeszes italt, a legtöbb ember, de különösen a férfi egyáltalában nem szabad, hanem egy általános, az egész föld kerekén elterjedt szokással és óriási kényszerrel áll szemben, melynek mindazok rajjai, a kik a társaságban mozognak, s mely alól egyesek csak a legnagyobb lelki erővel képesek magukat kivonni.

Az általános népfelfogás szerint az ivás nem hiba, de még a sok ivás sem az. Ellenkezőleg, a sok italt győző embert a társadalom nagy rétegeiben az erőnek és vitézségnek bizonyos nimbusa veszi körül. (Fájdalom.) Ha tehát az ivás vagy sok ivás magában véve nem hiba, nem lehet biba annak természetzerű következménye: az ittas állapot sem. Az általános népfelfogás tehát nemcsak elnéző az ittasággal szemben, hanem azt még időről-időre helyénvalónak, sőt dicséretesnek tartja, mert hiszen a közmondás is azt tartja, hogy «a ki életében még nem volt részeg, az nem is férfi» s ez a felfogás — sajnos — még ma is fennáll. A dorbézolás és az «italtól vidám bangulat», a mely tulajdonképpen nem más mint a mámor kifejezése, nyilvános beszédekben és a sajtó rovataiban is lelkes magasztalókat és híveket talál, számos költő megénekelte és dicsőítette ezt a kellemes állapotot s a legtöbb ember előtt, mint valami költői felmagasztaltság tündökölnék. A dolgok ilyen állása mellett lehetetlenség az önközta mámorról beszélni. Az évezredek óta fennálló ivó szokások mellett kikerülhetetlen, hogy nap-nap mellett számtalan ember le ne ittasodjék. Nem az egyes embereké tehát a biba, hanem az egész társadalomé. Ezzel szemben némelyek azt követelik, hogy az illető egyén ittas állapotában is elegendő önuralmat tanúsítson, hogy a büntető törvénnyel összeütközésbe ne jöjjön. Ez azonban azt jelenti, hogy az alkoholnak az agyrendszerre való hatása, mely pedig éppen az önuralmat és logikus gondolkodást ássa alá, megszüntetessék. Éppen oly joggal követelhetnők az ittas egyéntől, hogy nála az ittaság külső jelei, mint pl. bizonytalan mozgás, bányás stb. elmaradjanak, illetve ne jelentkezzenek.

Úgy a mint önbibának nem minősíthető az ittas állapot, épp úgy nem minősíthető gondatlanságnak sem. Sokan ugyanis azon a nézetben vannak, hogy «a ki, babár csak néha is, a szeszes ital élvezetére adja magát, számoljon azzal, hogy általa beszámíthatatlan állapotba jut s oly cselekményeket követhet el, melyek a büntető törvénnyel összeütközésbe hozhatják». (Klöckner.) E nézet szerint például az ittaság okozta cselekményeket úgy kellene büntetni, mint a gondatlanságból okozottakat. (A norvég büntető törvény máris ily szelvényben lett megváltoztatva) De ha tényleg mindenki, a ki leittasodik, gondatlanságot követ el, akkor ez a gondatlanság nem abban a pillanatban veszi kezdetét a mikor az ittaság megnyilatkozik, mert ezt megállapítani sem lehet, hanem az ivással megával, a mely, mint már említettem, lassan és észrevétlenül az ittaságot idézi elő; de akkor mindazok a kik szeszes italt élveznek, tehát a legtöbb ember, gondatlanságban válnak bűnösök.

Az ittaság okozta cselekményeket csak akkor lehetne gondatlansági cselekményeknek minősíteni, ha a szeszes

Ne tévovázzék, ha fáj a feje,

Beretvás-pastillát

mely 10 perex alatt a legmáskasabb migránt és fejfájást elmulasztja. Ára K. 1.20. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. — Készítő: Beretvás Tamás gyógyszer. Kispesten. Orvosok által ajánlja. 3 doboznál ingy. post. száll.

—; hanem használjon azonnal: —;

A marathoni futók indulása Windsorból.

A londoni olimpiai versenyeikből.

italok élvezete törvény útján eltiltatnék s ha a szeszese ital élvezete mint az már több országban divik, már magában véve is mint gondatlan cselekmény üldözhető.

Végül tekintet nélkül a beszámíthatóságnak az ittaság által előidézett korlátoltságra vagy teljes hiányára, az ittaság okozta cselekmények megtorlását mintegy szükségbeli óvrendszabályt tüntetik fel az ily cselekmények nagy tömegével szemben, melyektől más alkalmasabb módon, állítólag, nem képesek szabadulni. E cselekmények büntetlenítése (exculpacio) egyszerűen kérdésessé tenné a jogbiztonságot, mondja Heilbronner. De viszont elérték-e igazán észrevehető sikereket az ittaság okozta büncselekmények büntetése által? Ellenkezőleg, nem nő-e a számuk, mint a hogyan azt különösen a majdnem kizárólag ittas állapotban elkövetett veszélyes testi sértések szaporodása mutatja? Különösen erősen szaporodott a visszaesések száma, a melyek az 1882—1905. években megnégyszereződtek. Hát visszariaszt-e a valakit, a ki ittas fővel büntetendő cselekményt követett el, a büntetés a további ivástól és a további leittasodástól?

A büntetés tehát szerintem ozéltalan, mert semmit sem használ. De hát tulajdonképpen ninos-e a büntetésnél czélszerűbb eszköz az ittasági büncselekmények megszorítására? Nézetem szerint csak egy mód van, a mely sikert ígér, mert az alkoholizmus természetéből és hatásaiból önként következik és pedig: *A büntetés helyett s a fegyházakba egyéb intézkedésekbe való internálás helyett az önmérsékletre (abstinencia) való nevelés.* Mert a ki a szeszese italt elvből kerüli, nem lehet ittas, s ily állapotban büncselekményt sem követet el. A ki azonban újra kezdi az ivást — eleinte talán egész mértékletesen — az sohasem biztos az ittaság és annak esetleges következményei elől.

Sokat el lehetne érni e téren már a most fennálló viszonyok és a jelenlegi törvények mellett is, ha annak az alapelvnek a székségessége, hogy az az egyén, a ki ittas állapotban büntetendő cselekményt követett el, önmérsékletre kényszeríttessék, illetve ily irányban neveltsék, gyökeret verne.

Ha egy alkalmi (tehát nem szokásos) ittaságról, vagy az első ittaság okozta cselekményről van szó, akkor a feltételes elítélés illetőleg a feltételes megkegyelmezés általánosságban alkalmas lesz arra, hogy a kívánt viselkedés elééréssék.

Nyenykor a büntetés kiszabat, illetve a megkegyelmezés feltétele az legyen, hogy a tettes ezentul mindennemű szeszese italok élvezetétől szigoruan tartózkodjék s hogy a külső forma is megtartassék, valamely ilyen irányu társaság tagjává legyen, mert ellenkező esetben rajta a büntetés végrehajtatik. Ha már most egy ily büntetés végrehajtására kerülne a sor, annak egy oly intézetben kellene foganatosíttatni, a melyben az illető az önmérsékletre szoríttatnék, a mi csak az esetben érhető el, ha az önmérséklet elve valamennyi ily intézetben elfogadtatnék.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A dísznótór vége.

Írta: Máthé Miklós törzsőrmester.

Talán semmiféle nemzet nem rendezi oly ünnéyes formában a sertésvágást mint mi magyarok. Nem tudom honnan vette eredetét ez a szokás, de az bizonyos, hogy a magyar

enlcr. ha még oly szegény is, hogy csak egy malaczkát vághat, annak a torára is meghívja testvérét, vagy rokonát, vagy ezek hiányában valamelyik jóbarátját. Talán jóízűt se tudna enni belőle, ha mást meg nem vendégelhet.

A magyar ember — érte csak a köznépet — mind született hentes. Levágja és feldarabolja sertéseit úgy, mintha tanult mestersége volna a henteség. Tanult hentes kezére csak az urak bízzák a sertésvágást, sőt kisebb városokban ezeknél is csak az ugynevezett bellérek végzik azt. A köznépet azonban maga végzi a sertésvágásból tartozó minden munkát meghívott vendégeivel. Ennélfogva a vendég már kora reggel eljön és az összes teendőket segédkezik, feleségestől együtt a vendéglátó gazdának. Este aztán, mikor már mindent elvégeztek, tartják meg a tort, mert illő, hogy a nagy munka befejezését együtt tinnepeljék meg és sorba kóstolgassák a kolbászt, hurkát, a mit együtt készítettek.

Természetes, hogy ez nem megy italozás nélkül. Reggeli előtt pálinkázás járja, de már a reggeli után, a mi a levágott sertés husából kerül ki, borra fordítják a sort, és iszogatnak egész nap. Ennélfogva még természetesebb, hogy a vacsora, a tulajdonképpeni tor, idejére, mindenki jó hangulatban van.

Köztudomásu, hogy a bor nagymértékben való élvezete különféle hatásokat szül az emberben. Egyik dalol, másik szomorkodik, a harmadikból kitör az ősi virtus és garázdálkodik, mások meg éppen szerelmeskedni vágnak s udvarolnak életre-halálra a saját vagy a mások feleségének. Ez utóbiak közé tartozott Székrenya János, alsódabasi lakos is, míg élt.

Az 1904. évi november 20-án a sógoránál volt dísznótórbán a szerelmes természetű Székrenya. Este, mikor a torozás közben elfogyasztott bortól már felhevült, szintén megkezdte az asszonyokkal való esintalankodást. Az ilyen ártatlan természetű legyeskedés nem tünik fel a magyar embernek, de még az asszonyok se haragusznak érte, sőt szeretik a pajkos félbáknat, mert kedélyessé teszik a társalgást és jobban, vigabban telik az idő.

Igen ám, de Székrenya, a többi asszonyok közül, annyira kitüntette figyelmességével N. G.-nét, egyik jóbarátjuk feleségét, és oly tüzesen udvarolt neki, hogy a férj már tulsoknak találta. És mivel az asszony se idegenkedett tőle, sőt észrevehetőn kaczerkódott a legénnyel, a férj féltékeny lett s bár minden szó nélkül túrte a legény virtuskodását, alattomban figyelemmel kísérte őket. S a vége az lett a dolognak, hogy a hurkafőzéshez ki s bejáró asszonyt és az ugyanazon időközökben eltunó legényt a konyha előtt olyan körülmények között találta, ami már kétséget sem hagyott maga után.

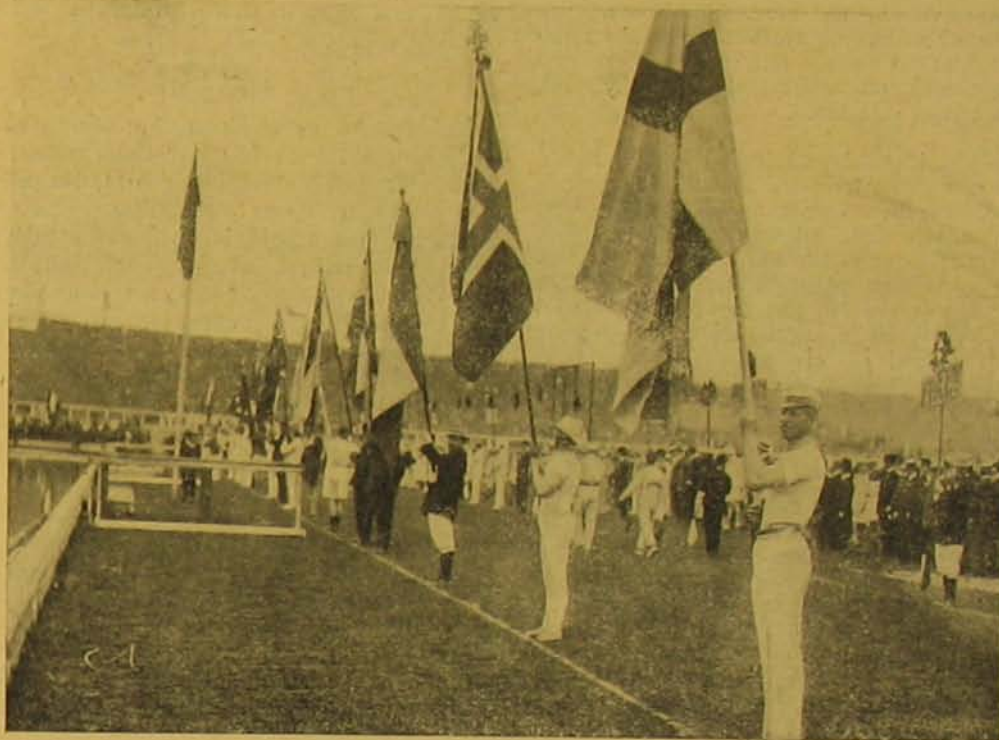
Ezért összeszólalkozott a legénnyel, s talán komolyabbra is fejlődött volna a dolog, ha a többiek is közbe nem lépnek és mindnyájan a sirva védekező és tagadó asszony pártjára nem állnak. Így azonban addig, addig kintálgatták, csititgatták, borral, szóval a haragos férjet, addig beszélgettek neki, hogy a sötétben nem jól látott s feltevésében csalódhatott, hogy végre is megbékült s feledni látaszotta történeteket. A legénnyel békeparhat ivott és jó kedvvel, dalolgatva töltötték az időt majdnem éjfélig, mikor mindenkitől szívélyesen elbucuszva s úgy a gazdát, mint a legényt, a nála legközelebb tartandó dísznótóra meginvitálva, feleségével együtt eltávozott.

Székrenya még sógoránál maradt s csak később ment el onnan.

Másnap reggel lélekszakadva rohan be az alsódabasi esendőr laktanyába egy ismeretlen subancz és rémületen ujságot, hogy a laktanyától mintegy 150 lépésnyire levő nádaslapos szélén egy agyonvert embert talált.

Simon Márton járásőrmester és a többi legénység is, kétké fogadták a hirt s abban a hitben, hátha valami részeg ember fekszik ott, már-már elutasították a fut. De mert az nem tágitott s folyton csak erősitgette állítása valódiságát, kimentek a jelzett helyre s ott csakugyan egy embert találtak vérbefagyva, agyonverve, holtan.

A hely, ahol a hulla feküdt, gyepes volt. S mivel az éjszakai dér teljesen beleppte a mezőt, a legszigorubb vizsgálat mellett sem voltak képesek megállapítani, hogy az agyonvert ember, még életében, merről jött oda, sem azt, hogy a tettes

A londoni olimpiai versenyekről. — Üdvözlés a zászlókkal.

merre távozott onnan. De nem találtak más olyan nyomot vagy tárgyat sem, aminek alapján a nyomozást irányíthatták volna, vagy amely a tettes kiletére csak a legkisebb támpontul is szolgálhatott volna. Szóval a tettes nem hagyta hátra a névjegyét. Azaz otthagya biz az, de hát ők még akkor nem találták meg. Az azonban kétségtelen volt, hogy a gyilkosság ott történt, mert a nagymennyiségű alvadt vér ezt igazolta.

A hivatalos vizsgálat során megállapították, hogy a hulla Szkrenya János alsó-dabasi legény hullája s hogy a fejére intézett súlyos, tompa és kemény tárgyval való többszöri ütések következtében agyrongcsolást és azonnali halált szenvedett.

Simon Márton járásörmester a nyomozást azonnal bevezette. Természetesen abban az irányban, hogy Szkrenya hol töltötte az előző estét s nem volt-e ott valakivel összeszólalkozása s hogy, mikor és egyedül távozott-e el onnan, vagy mással, és kivel.

Mind ezeknek a megállapítása nem sok időbe került, s az eredmény az lett, amit fentebb ismertettem.

Azon az alapon tehát, hogy a legény N. G.-vel összeszólalkozott a disznótoron, ez utóbbi vétetett gyanuba és őrizet alá. N. G. azonban tagadta a cselekmény elkövetését és hivatkozott a disznótorban jelenvoltakra, hogy neki semmi oka nem volt a legényre tovább haragudni, kibékült vele, sőt disznótorra is meghívta. Természetes, hogy ezt az említett egyőnek mindannyian igazolták.

Állította továbbá N. G., hogy hazatértük után azonnal lefeküdték s ki se ment reggelig a házából. Ezt meg a felesége igazolta.

Ezeket felül úgy az áldozat rokonai, mint N. G. ismerősei azt állították a terheltről, hogy igen jó indulatú, békés természetű egyőn, akiről ily súlyos természetű büncselekmény elkövetése fel sem tőtelezhető. S éppen ezt igazolta az a körülmény is, hogy előző este, bár súlyos természetű gyanu forgott fenn a felesége és a legény közt történetekre nézve, utóhivall mégis kibékült, sőt, mint az asszony állította, még csak szemrehányást se tett neki otthon a történetek miatt.

Eunólfogva a járásörmester bizonyító adatok hiányában el nem foghatta, annál kevésbé, mert a lakásán tartott igen bebató kutatás sem derített fel semmiféle oly adatot, ami bűnössége mellett bizonyított volna. Sem a ruháján nem volt egyetlen véresepp vagy szakítás, sem a testén egyetlen karcolás, amiből az áldozattal való dulakodásra s ebből kifolyólag a tettességre lehetett volna következtetni.

Már pedig Szkrenya erős fiatal ember volt s agyonütése oly nyílt helyen történt, hogy orozva való támadásról szó sem lehetett. Azt se lehetett feltételezni, hogy Szkrenya a nyílt támadás ellen ne védekezett volna, illetve, hogy arra ideje, alkalma és módja ne lett volna.

A járásörmester tehát más irányban kezdett nyomozni, de azért N. G.-t is őrizet alatt tartotta s időközönként egy őt, mint feleségét újból és újból kikérdezés alá vette. De tagadták állhatatosan. Az asszony egyik kikérdezés alkalmával oda nyilatkozott ugyan, hogy hazatértük után, mikor már ő lefeküdt, férje kiment a szobából, s bár ő hamarosan elszunynyadt, mégis észrevette, hogy kevés idő múlva vissza jött. Főrijön akkor a legkisebb izgatottságot sem észlelte. Azután pedig reggelig ki se ment.

N. G. beismerte ezt, de azzal védekezett, hogy természeti szüksége végzőse céljából járt kiinn néhány percig s azonnal lakásába tért.

N. G. lakása nem volt nagyon messzire a tett színhelyétől, de az az idő, amit ő és felesége állított, még sem látszott elegendőnek arra, hogy oda elmenjen, a tetet elkövesse s azután hazatérjen ugy, hogy a felesége előtt feltűnővé ne legyen távolléte; annál kevésbé, mert nem is tudhatta, hogy Szkrenya, akinek abban az irányban kellett ugyan lakása felé mennie, eljön-e a sőtortól s ha igen, mikor; vagy éppen az előre haladott időre való tekintettel reggelig is ott marad.

Az asszony vallomásának igazságában kételkedni nem lehetett, oly őszintén adta elő a dolgokat s meglátszott rajta, hogy ha csak legkevesebbet is tudhatna vagy következtethetne férje bűnösségéről, megmondaná.

Ilyen körülmények között semmiféle pozitív bizonyítékot nem tudott a járásörmester N. G. ellen beszerezni. De nem találtak

más nyomot vagy gyanút sem, amelyen a m s ir nyban vezetendő nyomozás eredménnyel kecsegtetett volna.

Simon járásörmester az ekként vezetett nyomozás sor n újból és újból vizsgálat alá vette a tett színhelyét, mintha érezte volna, hogy csak ott található olyan bizonyítékot, aminek slap n a tettést kiderítheti.

Ugy is lett.

Egyik ilyen helyszíni szemle alkalmával a lapos szélén járkálva vizsgálta a gazon terepet. Járkálás közben, szinte véletlenül egy nádkúp mellett haladt el, mely nádkúp attól a helytől, ahol a bullát találták, mintegy 40—50 lépésnyire lehetett. Addig figyelembe se vették. Ekkor se fektetett arra valami különös sulyt Simon járásörmester, mégis feltűnt neki, hogy a már egy évvel előbb összerakott, tehát már jól lenyomódott nádkúp egyik kéréje, mintha elmozdítottatott volna a helyéről s csak hanyagul volt oda visszafektetve. Elmozdítja a kérést s vizsgálja az alatta levőket, hát azok egyikében egy, vérrel teljesen beszenynezett, élmogombos végű tengerinád botot fedezett fel. Mindjárt kétségtelemné vált előtte, hogy a gyilkosságot ezzel követte el a tettes és az rejtette oda el.

E fontos bűnjel birtok ban újból kikérdezés alá vette előbb az asszonyt, aki beismerte, hogy férjének csakugyan van egy, az előtte megnevezett bothoz hasonló nádbotja, de csak akkor hűlt el, mikor azt a járásörmesternek megmutatni akarta, mert biz azt nem találta sehol. Mikor pedig a jár sörmester a talált botot előtte felmutatta, ráismert határozottan, hogy az a férjéé.

N. G. a bot felmutatása után beismerte a tett elkövetését és előadta, hogy sz említett éjjelen, midőn felesége lefeküdt, őt amiatti titkolt elkésereése, hogy Szkrenya egy megazégyenítette és családi békéjét felrulta, nem hagyta nyugodni, tehát elhatározta, hogy elébe megy Szkrenyának, akiről tudta, hogy mely irányban kell bazafelé mennie, és akárhol találkozik vele, agyonüti. Feleségének erről a szándékról mit sem szólt.

Véletlenül éppen a lapos szélén találkozott Szkrenyával, mikor is ő minden szó nélkül, mielőtt amaz védekezhetett volna, úgy vágta fejbe az élmogombos bottal, hogy az amagy is ittas Szkrenya azonnal földreesett s ott addig verte azt, míg meg nem győződött róla, hogy meghalt. Azután a botot a nádkúpba rejtette el azzal a szándékkal, hogy majd alkalomadtán eltüntetni onnan más rejtettebb helyre. Az egész eset a véletlen folytán, oly kevés idő alatt megtörtént, hogy felesége, aki időközben jól el ia aludt, nem is vette észre bosszabban való elmaradását és minden kétkedés nélkül belenyugodott abbeli igazolásába, hogy szükségét végezni járt kinn.

N. G. ezekután a pestvidéki törvényszéknek adatott át, hol gyilkosság büntette miatt, ittasságának és az őt ért sértés miatti jogos felháborodásának figyelembe vétele mellett, 3 évi fegyh zra ítéltetett.

KÉPEINKHEZ.

Olimpiai versenyek Angolországban.

A nyári szünet alatt egymást érik a sportoló ifjuság sportversenyei. A vívó-, birkózó-, evező-, úszó- és távgyalogló versenyek nap-nap után követik egymást, Legutóbb a múlt hónapban Angolországban Edward angol király védnöksége alatt „Olimpiai versenyek” czímen volt egy ilyen tornaverseny, a melyben való részvételle rendkívül nagy számban jöttek össze a sport hívei a világ minden részéből küzdeni a világbajnoki czimért. Mi magyarok is szép számmal voltunk képviselve a versenyen s örömmel konstatálhatjuk, hogy győnyörű eredménnyel is, a mennyiben a vívásban és birkózásban világbajnoki czimet, a sport más nemeiben pedig több második és harmadik díjat hoztak haza résztvevőink; emelven ezzel is a magyar név birét és dicő-

ségét a nagy világ előtt. Jelen számunkban ennek a versenynek egyes részéről mutatunk be néhány képet olvasóinknak.

HIREK.

Rablás. Az év elején a borsodmegyei Sajóvárkonyi határában a többek között Galaba csendőrnek is balálával végződött vakmerő rablótámadás okozta izgalmak még jóformán le sem csillapultak és már is egy újabb és részleteiben a sajóvárkonyihoz hasonló vakmerő rabláról kell számot adnunk olvasóinknak. Az eset, a melynek tettesei ez ideig még ismeretlenek, a következő: Grün Ágost, a dunaipolyvölgyi vasut építési vállalkozója és annak Mózer Antal nevű pénztárosa, augusztus hó 1-én reggel hat óraker a munkások kifizetése céljából 40,000 koronával Nógrádverőczeről kocsin a törvényhatósági uton Katalin község felé hajtattak, Katalintól másfél kilométer távolságban a váczi határban 5—6 fegyveres és álarczos egyén több eredménytelen lövéssel feltartóztatta és megtámadta, s a megfutamódott kocsi kivételével dorongokkal leverte őket. A rablók a vállalkozót és pénztárost a kocsiról ledobálták és a koci ülése alatt elhelyezve volt 40,000 koronát elrabolva, elmenekültek. A vakmerő rablás tettesei után Marschall Frigyes járásörmester, váczi járásparancsnok vezette be a nyomozást a váczi, nógrádverőczei, rét-sági, nőtincsi, nagymarosi és szobi őrsokról vezényelt 22 főnyi osendőrrel. A nyomozás irányítására Glatz Ödön főhadnagy, budapesti ezakasparancsnok is a helyszínerre rendeltetett. A nyomozás a legszelesebb mederben folyik és bibető, hogy rövid idő alatt eredménnyel fog járnai. A megsebesített vállalkozó és pénztáros állapota sulyos, de nem életveszélyes.

Ellenszegülés. Müller Lajos, Hunyadmegye Romosz községi lakosnál július 29-én végrehajtás volt fogantositandó. Müller a Ferencz Dénes cz. őrsvezető és Márkos Albert próbacsendőrből állott járőr fedezete mellett megjelent végrehajtót vasvillával megtámadta s azt kezén könnyen meg is sebesítette, majd pedig Ferencz Dénes cz. őrsvezető fegyverét is megragadta. Ferencz cz. őrsvezető a fegyvert támadója kezéből visszarántotta és azt egy szuronydőféssel a további támadásra és ellenszegülésre képtelenné tette. Müller sérülése sulyos.

Züllésnek indult gyermekek oltalma. Az eddigi környezetükben erkölcsi romlásnak kitétt, vagy züllésnek indult gyermekeknek az állami gyermekvédelem körében leendő oltalmazása tárgyában 121352/V—b. 1907. szám alatt kiadott és ugy társadalmi mint közbiztonsági szempontból egyaránt nagy fontossággal bíró belügyminiszteri rendeletre, mely lapunk mai számának hivatalos részében teljtartalmulag közölve van, olvasóink figyelmét ehelyütt is felbivjuk.

Kérelem. Az aradmegyei Tausz községben állomásozó Váradí (Winkler) József cz. őrsvezető kóri Pénzes Elek és Molnár Sándor csendőr cz. őrsvezetőket, valamint Szedlák István csendőrt, hogy czimüket vele augusztus 20-ig közöljék.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Testünk ápolásáról. A „Jó egészség, legújabb száma nagyon helyes útmutatást közöl arra a gyakran felvetett kérdésre: hogyan erősítjük testünket. Nagy tévedés volna azt hinnünk, — írja — hogy nagy izomfejlettség olyan, a melyet szenvedélyes tornáazoknál gyakran lá

tunk, okvetlen egy jelentősü lenne a jó egészséggel. Sok atléta van, a ki gyomorhajban szenved a a tüdővész gyakran támadja meg éppen a legizmosabb embereket és akrobatákat. Sőt azt lehetne általában mondani, hogy az ily emberek rendszeren nem is hosszú életűek. Hamarabb elkoztatják magukat, mint más, rendezt alkatú emberek. Izomerejüket rendszeren szivtik és más szerveik rovására fejlesztik ki. Igaz, hogy bizonyos pontig az utóbbiaknak a fejlődése is lépést tart az izomgyarapodással, csak hogy az a baj, hogy míg az utóbbi csaknem korlátlan, addig ez nem mondható példának okáért a szivről, a melynek megnagyobbodása esetleg komoly bajoknak lehet okozója. Mindez pedig a túleröltetésből, a túlságba vitt testedző sportból veszi eredetét. A túleröltetéstől való óvakodásra szükség a legnagyobb mértékben rámutatnunk. Gyakran tapasztalhatjuk, hogy némely ember üdüléséből inkább kimerülve s elgyengülve, semmint megerősödve tér meg. Ez onnan van, mert oly fárasztó testgyakorlatokat és mozgásokat végzett, a melyekhez nincs hozzászokva. Hegymászás, hosszú gyaloglások s más ily fárasztó produkeziók valók azoknak, a kik egész éven át training-ben tartják magukat, de nem valók olyanoknak, a kiknek napi mozgásuk egy kis séta. Tudjuk, hogy még a sportbajnokoknak is hosszabb pihenés után fokozatosan kell a gyakorlatokat újra kezdeni. Az a kérdés már most, mit tekinthetünk mérsékelt testgyakorlatnak és mit túlságnak? Erre azonban a felelet nem oly egyszerű, mert sok függ a foglalkozástól, egészségi állapottól és más körülményektől. Egy két órai séta egészséges felnőtt embereknél, a kiket foglalkozásuk nem merít ki túlságosan — csak előnyös lehet. De erős napimunka után például egy labdarugó, vagy cricket-játék már közel jár az öngyilkossághoz. Fődolog minden testgyakorlatot, de különösen a hegymászást abban hagyni, mihelyt a sziv lázasabban kezd verni. Az első szerv, mely a túleröltetéstől szenved, a sziv. Minden izommegeröltetés gyorsabb, szaggatottabbá teszi verését s ha rögtön abba nem hagyjuk, az eredmény ájulás, sőt komolyabb szivbaj lehet. Huzamosabb időn át tartó megeröltetésnél szervi szivbaj támadhat, mely minden pillanatban halállal végződhetik. De a szivvel együtt más szervek is szenvednek, így különösen a tüdők, úgy, hogy egy vér-edény megpattanása közvetlen elvérzést idézhet elő. Ez az oka sok hirtelen halálesetnek gyakorlatozás közben. De különösen végzetes lehet a szivre és a tüdőkre a hirtelen és szokatlán izomerőkifejtés. Arra a kérdésre sem lehet határozott feleletet adni, hogy melyik tehát a testgyakorlatnak legjobb módja, a melylyel legkönnyebben elkerülhetni a túleröltetést. Általában azonban előnyt kell adnunk természetes okokból a szabad levegőn végzett testgyakorlatoknak a zárt helyiségekben végzettek fölé, tehát a sétának, labdázásnak, evezésnek, kerékpározásnak, úszásnak. Van azonban az izomgyakorlat nébány oly módja, mely általánosabb felkarolást érdemelne. Ilyen a hangos olvasás, mely nagy mértékben erősíti a tüdöket és a hangot s az önmasszáza, a mely szintén könnyen és kitünő eredménnyel végezhető. Nébány szabályát ide kell iktatnunk végül az okzerű és higienikus testgyakorlatoknak. Az első az, hogy a fentebb már érintett okokból minden testgyakorlatban fokozatosan haladjunk előre s nehezebb testgyakorlatokba ne fogjunk előzetesen gyakorlás vagy szoktatás nélkül. A második az, hogy semmi gyakorlatozáshoz ne kezdjünk orvosi tanács nélkül, így elkerüljük azt, hogy új betegséget szerezzünk magunknak, vagy hogy a meglevőt súlyosbítjuk. Továbbá gondot kell fordíta-

nunk arra, hogy mindjárt étkezés után ne kezdjünk semmiféle testgyakorlathoz s a gyakorlatnál ruhánk megfelelő bő és kényelmes legyen, hogy ne akadályozza tagjaink mozgását. Természetes az is, hogy testgyakorlat után őrizkednünk kell a hirtelen lehűléstől, főleg ha megizzadtunk.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kézirátot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegyet ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködéseknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

G. L. J. Tcke. Bár névtelen levelekre nem válaszolunk, önnek, mint nyugdíjasnak kivételesen megadjuk a kért felvilágosítást. 1—5. Olvassa el mult évi 26. számunkban „Steier határszéli csendőröknek 1. alatt adott üzenetünket; 6. kérvényét a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyujtsa be.

K. örsvezető. Közölje a történeteket az illető czéggel, bizonyosan rendezni fogja az ügyet.

L. kíváncsi csendőr. Sehol sincs előírva, de ha nincs megengedve, akkor biztosan van is rá ok.

G. örsvezető. Orgazdaság soha sem képezhet kihágást.

B. örsvezető. Kijárhat, csak az a kérdés, hogy milyen szórakozás céljából?

P. J. Olvassa el a btkv. 261. §. Jegyzet 3. pontját. Ha a btkv. 46. §. figyelmesen átolvassa s az ahhoz fűzött kúriái döntvények szövege felett gondolkodik, akkor önnönmagától is kitaklja, hogy milyenek azok a sértő kifejezések.

K. P. 1. A „Csendőrségi Lapok” szerkesztősége — amint az már a czimlapból is kivehető — azonos a m. kir. csendőrségi zsebkönyv szerkesztő bizottságával, mely a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének elnöklete alatt a felügyelőhelyettesből, a m. kir. honvédelmi miniszterium 16. osztályának vezetőjéből, a III. számú csendőrkerület parancsnokából és három Budapesten állomásozó csendőrfőtisztből áll; lapunknak a m. kir. honvédelmi miniszter által kirendelt, az időszorinti felelős szerkesztője Nyisztor Sándor, a honvédelmi miniszterium 16. osztályába beosztott csendőrszázados. E rovat vezetésével jelenleg egy számvivő tiszthelyettes van megbízva, kiadóhivatalunk teendőit pedig négy Budapesten állomásozó csendőr altiszt végzi. 2. Mihályfalvi J. kiadóhivatalunknál volt alkalmauzva, de lapunktól nemrég megvált, vele semmiféle összeköttetésben nem állunk.

1871. Nem az ön neve alatt intéztek hozzánk kérdést; ön sincs felvéve.

Döntő és Anico. Anunt értesülünk, az ügy éppen rendezés alatt áll. Ezt várják be.

K. J. törzsermester. „A helyi és személyi ismeret eredmény” czimú közleményét némi rövidítéssel és siunitással legközelebb közreadjuk.

G. J. örmester. Bár nem járásörmesterjelölt, de azért reá kerül a sor, hisz az 1904. évi 25.604/16. számú honvédelmi ministeri rendelet 6. pontja orro vonatkozólag intézkedik.

Kurucz csendőr. Minthogy az örs közgazdálkodásának helyes vezetéseért első sorban az őreparancsnok felelős, természetesen, hogy az ő hatáskörébe tartozik a főszőnő felfogadása is.

Mecsekszabolcsi örs. Igen.

HIVATALOS RÉSZ

Büntetőjogi döntvények.

Lopás kísérlete.

Lopás kísérletében bűnös, a ki lopási szándékkal a sértett lakásába bemászott, minthogy azonban ott élelmiszer történclesen nem volt, ellátvozt a nélkül, hogy bármi tárgyát magához velt volna; ugyanis vádolt a szándékolt lopás véghezvitelét a sértett lakásába való bemászással megkezdte, annak bevégezése pedig nem a vádolt önkéntes elállása folytán, hanem az ő akaratától nem függő körülmény miatt maradt el. (Curia 1908 ápr. 14. 2883/908. sz. a.)

Beadványban elkövetett hatóság előtti rágalmozás illetékessége.

Levélben vagy beadványban elkövetett becsületsértés vagy rágalmozás ott tekintendő elkövetettnek, a hol az irat tartalma nyilvánosságra vagy a sértett tudomására jutott. Beadványban elkövetett hatóság előtti rágalmozás a hatóság székhelyén követelték el. (Curia 1908 ápr. 22. 2825/908. sz. a. I. Bt.)

Megtévesztésre nem alkalmas pénzhamisítvány kö-zítésének minősítése.

Megtévesztésre alkalmatlan pénzhamisítvány készítése: nem csalás, hanem pénzhamisítás kísérlete. (Curia 1908 jan. 16. 357/908. sz. a.)

Rendelet.

Valamennyi csendőrkerületi parancsnokságnak.

M. kir. belügyminister. Szám 121352/V-b-1907.

Erkölcsei romlásnak kitett avagy züllésnek indult gyermekek oltalmáról az állami gyermekvédelem körében 60000/1907. szám alatt körrendeletet bocsátottam ki az összes törvényhatóságokhoz, valamennyi árvaszékhez és a m. kir. állami gyermekmenhelyekhez.

E körrendeletekkel szabályoztam a szóban levő gyermekeknek az állami gyermekvédelem körébe bevonását és az állami gyermekvédelem körében való oltalmát.

Tekintettel azonban arra, hogy az ily gyermekek éber figyelemmel kísérése nem csak társadalmi, de közbiztonsági szempontból is felelő fontos, szükségesnek tartom a parancsnokság figyelmét felhívni, miszerint gondoskodják arról, hogy a járőrök portyázásaik alkalmával éber figyelemmel legyenek:

1. oly 15 éven aluli gyermekekre, kik habár büntettet, vétséget avagy kibágást nem is követtek el, egyébként züllésnek indultak;

2. oly gyermekekre, kik büntettet, vétséget avagy kibágást elkövettek, de az elkövetéskor 12-ik életévüket még meg nem baladták s így bűnvád alá nem vonhatók.

Ha a csendőrség ily gyermekekről akár közvetve, akár közvetlenül értesül, kötelessége leendő azt azonnal az illetékes közigazgatási hatóságnak a további intézkedések megtétele végett, hivatkozással jelen rendeletemre, bejelenteni.

Budapest, 1908 július 13-án.

A minister megbagyásából:

Szabó s. k., min. tanácsos.

Legénységi alosztályok állomáshelyeinek új elnevezése.

A m. kir. belügyminister urnak 1908 június 28-án 77477/V-b. szám alatt kelt rendelete alapján a m. kir. VII. számú csendőrkerület területén fekvő «Porcesád-Verestorony» elnevezéssel bíró őr «Verestorony vasuti-állomás», a «Verestorony» elnevezéssel bíró őr «Verestorony vám», a «Riuvadulio» elnevezésű őr «Verestorony határkapu» és a «Valelui-Fratei» nevű csendőrségi őrház pedig «Verestorony»-nak nevezettek el.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ö császári és apostoli királyi Felseje folyó évi július hó 22-én Bad-Ischblen kelt legfelsőbb elhatározásával:

szakolczai Koreska Vilmos, a m. kir. V. sz. csendőrkerületnél létszám felett vezetett ezredesnek, a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint jelenleg szolgálát képtelennek, egy év tantamára várakozási illetékekkel való szabadságolását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Választott lakhelye: Szakolcza.

Várakozási illetékekkel való szabadságolás napja: 1908 évi augusztus 1.

Nyugállományba helyezettett:

1908. évi augusztus hó 1-ével:

Bohn János, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Óbecse.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Gyarmati Lajos cz. őrsvezető a kolozsvári határban 1908. évi június hó 8-án több kolozsvári oláhlegény által ottani tanulók sérelmére elkövetett bántalmazás és rablás tetteseinek 55 órán át kitartással, eréllyel és leleményességgel keresztülvitt nyomozás során történt kiderítéseért s általában 11 évi csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében kifejtett eredményes működéseért.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Pink Pál cz. őrsvezető és Fehér Miklós csendőr cz. őrsvezető, kik a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb idő óta folytonosan lankadatlan szorgalmat és odaadó köteleességet kifejtve eredményesen működtek, a folyó évben Homonna község vidékén lábrakapott pénzhamisítás, illetve hamis pénz forgalombahozatal tetteseinek kiderítése és elfogása körül tanúsított kiválóan ügybuzgó és leleményes és szeszerezéssel párosult tevékenységükért.

Rozner Sámuel cz. őrsvezető, mivel kilencz évi csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan lankadatlan szorgalmat és odaadó köteleességűséget kifejtve, kiválóan és eredményesen működött.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, ezimbalmok

Önműködő, forgatható hangszerek.

Dús választék!

Élvezékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

ELLEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.

László Antal, Jurcsuk József, Orosz Pál, Szabó Imre őrsvezető cz. őrmesterek, Zseliznyák Illés csendőr cz. őrsvezető, Kosinszky Kristóf cz. őrsvezető, Louász István őrsvezető cz. őrmester, Tok István őrsvezető, Milrsevic Ignác és Szöllösi András csendőr cz. őrsvezetők, hosszabb csendőrségi szolgálatuk egész ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett lankadatlan szorgalmuk és odaadó kötelességűségükön alapuló kiválóan eredménydus tevékenységükért.

Szigei György cz. őrsvezető, mert egy tüzvész alkalmával férfias bátorsággal és elszánt eljárása által egy gyermeket egy égő házból kihozott és a tűz tovaterjedését felette veszedelmes körülmények közt megakadályozta.

Hutira Lajos őrsvezető cz. őrmester, mert a szapolczai őrsön mint parancsnok két éven át a közbiztonsági szolgálat terén lankadatlan szorgalmat és kötelességűséget, nemkülönbön kiváló erélyességet kifejtve, a törvényellenességek elkövetésére rendkívül nagy hajlammal bíró örkörletbeli lakosság között a közbiztonságot állandóan jó karban fenntartotta.

Dolák Márton járásőrmester, Slaviczki József, Csorba János és Poschner Ferencz őrsvezető cz. őrmesterek, mert a tanosztálynál segédoktatói minőségben alkalmaztatva, hosszabb időn át példás erkölcsi magaviseletük és kifogástalan megbízhatóságuk mellett a próbacsendőrök elméleti, illetve az altiszti sarjadék elméleti és gyakorlati kiképzése körül a kellő szaktudást, ernyedetlen szorgalmat és odaadó kötelességűséggel párosult tevékenységet kifejtve, eredményesen működtek.

Sztrezeniczki László őrmester tizennégy évet meghaladó csendőrségi szolgálatának egész ideje alatt, különböző alkalmaztatásaiban, de különösen az utóbbi négy éven át — őrs- és járásparancsnoki minőségében — a közbiztonsági szolgálat terén és egyéb tekintetekben is folytonosan kifejtett kiválóan ügybuzgó, kötelességű és eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Horváth Ferencz I. járásőrmester, mert a Jakatica Ferdinánd nyuli lakos sérelmére 1907. évi november 18-án elkövetett halált okozó súlyos testi sértés tettesét nagy körültekintéssel a fáradhatlan buzgalommal teljesített ügyes nyomozással kiderítette, elfogta és az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Adamecz Gábor cz. őrmester, egy nagy furfanggal elkövetett lólopás tettesének és részesének nagy buzgalommal és kitartással párosult 328 órai hosszúságú és fárasztó nyomozással eszközölt kiderítése és az igazságszolgáltatás kezébe juttatásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Obledányuk László csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb időn át folytonosan tanúsított kiváló szorgalma és kötelességűségeért.

Holló Sándor őrsvezető cz. őrmester nyolcz évet, Derján János őrsvezető cz. őrmester kilencz évet és Asztalnok Lajos őrsvezető nyolcz évet meghaladó csendőrségi szolgálatuknak egész ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett kiváló szorgalmuk és kötelességű tevékenységükért.

Oberbüchler Ferencz őrsvezető cz. őrmester, Szűcs András, Vigh József és Rogozsán Cziril cz. őrsvezetők a közbiztonsági szolgálat terén csendőrségi szolgálatuk egész ideje alatt folytonosan kifejtett lankadatlan szorgalmuk és eredményes tevékenységükért.

Szöke János cz. őrsvezető, Lendvai Ábel és Frink Sándor csendőr cz. őrsvezetők a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb idő óta kifejtett lankadatlan szorgalmuk és eredményes tevékenységükért.

Márta József csendőr cz. őrsvezető, Molnár Sámuel, Gál Imre és Pül Imre csendőrök a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységükért.

Lukács Jenő cz. őrsvezető, mivel a kassai pótszárnyánál közel egy évig irodai segéd munkásként alkalmaztatva lévén, ez idő alatt kötelmeinek minden tekintetben pontosan és lelkiismeretesen megfelelt a feltétlen megbízhatóságot tanúsított.

Iminkievics Béla őrsvezető cz. őrmester a törzsbeli számvivősnél hosszabb időn át a gazdaságkezelési, illetve számviteli teendők ellátása körül ernyedetlen szorgalommal, buzgó tevékenységgel és kellő szakismerettel teljesített szolgálataiért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Aradi György csendőr, egy nagy furfanggal elkövetett lólopás tettesének és részesének hosszúságú és fárasztó nyomozással történt kiderítése körül tanúsított eredményes közreműködéséért.

Előléptetett:

1908. július hó 26-ával:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Szép Géza hadapród csendőr cz. őrmester, hadapród őrsvezető cz. őrmesterré.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel ellátott:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Veréb László cz. őrsvezető, 1908. jul. 9-ével.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában: R. Dávid István, Kovács Kálmán, Bikli János, Kovács Ferencz, Asztalos István, G. Tóth Sándor, Szász Károly, Bimbó István, Steiger Ferencz, Buchmann Jakab, Néb Mihály, Kohán Péter, Roszmann János, Berta János, Torjai Mihály, Szűcs Gáspár, Nagy Miklós, Udvári László, Ván Vitályos és Bór Pál csendőrök.

PÁLYÁZATOK.

Egy hivataliszolgai állás a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 180 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóságához 1908. évi szeptember hó 2-ig.

Egy hivataliszolgai állás a magyaróvári gazdasági akadémiánál. Fizetés 600 korona és pótlék. Lakpénz 180 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények a magyaróvári gazdasági akadémia igazgatóságához 1908. évi augusztus hó 30-ig.

Több hivataliszolgai állás a m. kir. pénzügyministeriumban. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Ezen állásoknak áthelyezés útján való betöltése esetén az alárendelt hatóságoknál és pedig Budapesten ugyanazon javadalmat.

mazással. Vidéken: Fizetés pótlékkal 600 korona. Rendszerezett lakpénz. Ruhaiiletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények szolgálati uton a m. kir. pénzügyminis-
teriumhoz 1908. évi augusztus hó 31-ig.

Egy hivatalozolgai állás a gyulafehérvári kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhaiiletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a gyulafehérvári kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 30-ig.

Egy hivatalozolgai állás a gyulafehérvári kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhaiiletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a gyulafehérvári kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 30-ig.

Egy irtokai állás a sátorlajuhelyi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a sátorlajuhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 22-ig.

Egy irtokai állás az egri kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Törvényeszerű lakpénz Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az egri kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 19-ig.

Egy irtokai állás a tenkei kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyváradai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 14-ig.

Csik vármegye törvényhatóságánál:

Egy árvaszéki iktatói állás.

Fizetés 2000 korona. Lakpénz 420 korona. Négy középiskola osztály. Továbbá:

Egy járási irtokai állás.

Fizetés 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Négy középiskolai osztály. Csik vármegye főispánjához címzett kérvények. Csik vármegye alispánjához 1908. évi augusztus hó 21-ig.

Ugyanott:

Két hivatalozolgai állás.

Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 korona. Ruhaiiletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Továbbá esetleg:

Két hajdúi állás.

Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhaiiletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Csik vármegye alispánjához 1908. évi augusztus hó 21-ig.

Debreczen sz. kir. városnál ez év második felében a következő állások fognak betölteni:

Két gyaloghajdúi állás.

Fizetés 400 korona. Lakpénz 80 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban.

Két lovasrendőri állás.

Fizetés 900 korona. Lakpénz 80 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban.

Tíz gyalogrendőri állás:

Fizetés 600 korona. Lakpénz 80 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban.

Két mezőrendőri állás.

Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 80 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Ló saját költségen szerzendő be és tartandó el.

Négy erdőőri állás

Fizetés 500 korona. Természetbeni lakás. Négy katasztrális hold földhasználat. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Lótartási kötelezettség. Kérvények Debreczen sz. kir. város polgármesteri hivatalához bármikor.

Egy irtokai állás a topolyai kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szabadkai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 28-ig.

Egy irodatiszti állás a dévai m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Megfelelő lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a dévai m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. évi szeptember hó 18-ig. A kérvényben kiteendő, hogy a pályázó csak ezen vagy pedig esetleg áthelyezés esetén bárhol megüresedő irodatiszti állásra is óhajt kineveztetni.

Egy irodatiszti, esetleg egy irodakezelési gyakornoki állás az aradi pénzügyigazgatóságnál. Javadalalmazás az irodatiszti állásra névze: Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. A gyakornoki állásra névze 600 korona segélydíj. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Egy éven belül az előirt utasításokkal és szabályrendeletekből vizsga. Kérvények az aradi pénzügyigazgatósághoz 1908. évi augusztus hó 31-ig.

Három szolgai állás a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium számvevőségénél. Kezdő fizetés 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Ruhaiiletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium számvevőségének igazgatójához 1908. évi augusztus hó 23-ig.

Egy kataszteri irattárt kezelő irodatiszti állás a m. kir. pénzügyminisztériumnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Valamely földmives iskola elvégzése és egy évi gazdasági gyakorlat. Kérvények a m. kir. pénzügyminisztériumhoz 1908. évi augusztus hó 25-ig.

Öt hivatalozolgai állás a m. kir. postatakarékpénztárnál Budapesten. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. A számadásban való jártasság. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények a m. kir. postatakarékpénztárhoz Budapesten 1908. évi augusztus hó 31-ig.

Egy fegy- és közvetítő őrparancsnoki állás a lipótvári kir. orsz. fegyintézménél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és tót nyelv ismerete. Börtönügyi szolgálat. Az igazságügyminisztériumhoz címzett kérvények a lipótvári kir. orsz. fegyintézet igazgatóságához 1908. évi augusztus hó 15-ig.

Egy irtokai állás a nagykanizsai kir. törvényszéknél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagykanizsai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 18-ig.

Öt rendőri állás Temesvár sz. kir. város főkapitányi hivatalánál. Fizetés 800 korona. Lakpénz 120 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Német nyelvismeret. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények Temesvár sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalához 1908. évi december hó 31-ig.

Vászon zubbony.

!! Csendőrség előnyben részesül !!

Vászon nadrág.

GERŐ ALADÁR

Csendőr-ing

Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség.

Budapest, VI., Szerecsen-utca 41. sz.

Különféle minőség.

Aranyzáró bérmentesen

Pontos és gyors elvitt.